

PERIODICALS

JAV katalikių moterų ateitininkų korporacijos „Giedra“ apdovanojimas – 12 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

- **Tema: Juodojo kaspino dienos atminti** – 2, 8
- **Rinkimai? Kokie rinkimai?** – 3
- **Partizano duktė** – LR Seime – 3, 7
- **Seven Springs, PA vyko 99-asis Lietuvos vyčių suvažiavimas (II)** – 4, 8
- **Tu visad būsi su mumis, miela Roma** – 5
- **„Skautybės kelias“** – 6
- **Čenstakovos ikona keliavo ir per Lietuvą** – 7
- **Paskutinė kadencija (55)** – 13
- **Chicago lietuvių golfo klubas ir jo istorija** – 14–15

Valiutų santykis
1 USD — 2.77 LT
1 EUR — 3.45 LT

Vilniuje susitiko URM viceministrė ir nauja PLB valdybos pirmininkė

Vilnius (ELTA/LR ambasados JAV info) – Užsienio reikalų viceministrė Asta Skaisgirytė Liauškienė rugpjūčio 22 d. Vilniuje susitiko su naująja Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) valdybos pirmininke Danguole Navickiene ir PLB atstove Lietuvoje Vida Bandis. Susitikime sutarta toliau stiprinti Užsienio reikalų ministerijos ir PLB bendradarbiavimą.

Susitikime aptartos galimybės plėtoti PLB atstovybės Lietuvoje veiklą, įgyvendinti švietimo ir kultūrinius projektus, telkti išeivijos paramą Lietuvai strateginiais klausimais. Užsienio reikalų viceministrė padėjo naująjai PLB valdybos pirmininkei už ilgametę filantropinę veiklą ir materialinę pagalbą Lietuvos sveikatos apsaugos įstaigoms. California valstijoje gyvenanti informacinių technologijų specialistė D. Navickienė vadovauja „Lietuvos vaikų vilties“ Los Angeles skyriui, kuris Vilniaus universiteto vaikų ligoninei per 20 metų yra suteikęs didesnę nei 1,5 mln. JAV dol. paramą.

Lietuvos Respublikos ambasado-

Užsienio reikalų viceministrė A. Skaisgirytė Liauškienė (k.) susitiko su naująja PLB valdybos pirmininke D. Navickiene.

rius JAV ir Meksikai Žygimantas Pavilionis, telefonu pasveikinęs naująją PLB pirmininkę (dabartinę JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos vicepirmininkę) D. Navickienę, pastebėjo: „Kartu su JAV lietuvių bendruomene dirbame išvien kovdami už Lietuvos interesus JAV, be išeivijos paramos Lietuvos diplomatinės tarnybos balsas nebūtų taip

gerai girdimas; savo ruožtu, Lietuvos diplomatinė tarnyba visada pasiruošusi padėti lietuvių bendruomenei pasaulyje ginti bendrus interesus ir stiprinti lietuviybę.“ Konkretias bendradarbiavimo gaires Ž. Pavilionis bei D. Navickienė sutarė aptarti šių metų rugsėjo 28–30 d. Atlanta mieste vyksiančios naujosios JAV Lietuvių Bendruomenės XX Tarybos metu.

Išeiviai kviečiami teikti prašymus paramai studijoms gauti

Vilnius (ELTA) – Daugiau nei mėnesį – iki rugsėjo 30 d. – Valstybinis studijų fondas priima išeivijos ir lietuvių kilmės vaikų, vaikaičių, pro-vaikaičių, studijuojančių Lietuvos aukštosiose mokyklose, prašymus valstybės paramai gauti. Paramą gali gauti pirmos ir antros pakopos bei vientisųjų studijų studentai.

Pasak Stipendijų ir finansinės paramos skyriaus vedėjos Ilonos Šakūrienės, šiemet keitėsi paramos teikimo sąlygos ir tvarka. „Šį rudenį išeiviai, norintys gauti valstybės paramą, turės pateikti elektroninius

prašymus fondo interneto tinklalapyje www.vsf.lt ir patvirtinti savo tapatybę per elektroninę bankininkystę arba elektroninio parašo sistemas, – sakė skyriaus vedėja. – Popieriniai prašymai nebus priimami.”

Kaip ir anksčiau, studentai gali taikytis į dviejų rūšių paramą: stipendiją ir vienkartinę socialinę išmoką. Parama neskiriama studentams, studijuojantiems kalbas tų šalių, iš kurių jie yra atvykę. Atkreipiamas dėmesys, kad nuo šio rudens socialinę išmoką galės gauti ir studentai, turintys akademinį skolą. Sti-

pendijos ir toliau bus skiriamos tik pažangiems studentams.

Stipendija už studijų rezultatus yra skiriama konkurso būdu vienam studijų semestriui ir išmokama kas mėnesį iki to semestro pabaigos. Šiais metais pasikeitė stipendijos dydis – nuo šiol jis bus visiems studentams vienodas ir sieks 3 bazines socialines išmokas (BSI). Socialinė išmoka (nuo 700 Lt iki 1,100 Lt) yra skiriama įvertinus norinčio gauti paramą asmens socialinę padėtį.

Į Ameriką atkeliauja V. Beresniovo sukurtos karikatūros

Kaunas (ELTA) – Net 70 šmaikščių ir įvairiapusių savo tematika (pradedant žurnalistika, baigiant meile) karikatūrų į Jungtines Valstijas, į Čiurlionio galeriją Čikagos Jaunimo centre, atsiunčia kaunietis dailininkas, Lietuvos žurnalistų sąjungos senjorų klubo MES pirmininkas Vladimiras Beresniovas.

Lietuvoje šiais metais surengtos šešios V. Beresniovo darbų parodos. Viena iš šešių parodų, pavadinta „Smailia plunksna“, buvo rodoma Kauno žurnalistų „Vasaros olimpe“. Kaip teigia Lietuvos žurnalistų sąjungos Kauno apskrities organizacijos vadovas Vidas Mačiulis, kadangi pats dailininkas neturės galimybės dalyvauti parodos atidaryme Čikago-

je, savo tėveliui – Amerikoje numatytų eksponuoti karikatūrų autoriui – tikriausiai atstovaus sūnus Rokas Beresniovas, banko „HSBC Bank USA“ viceprezidentas.

Nors Vladimiro Beresniovo darbai jau ne kartą, drauge su kitų dailininkų, buvo iškeliavę Amerikon, personalinė paroda už Atlanto bus atidaryta pirmą kartą. „Pirmoji Vlaberio (toks Vladimiro Beresniovo kūrybinis pseudonimas) karikatūras ‘Smailiu žvilgsniu’ įvertins Čiurlionio galerijos direktorė, laikraščio ‘Draugas’ redaktorė Laima Apanavičienė. Jai bei visiems Čikagos lietuviams, neabejoju, tikrai patiks originalūs ir iškalbingi mūsų talentingo kolegos darbai”, – sakė V. Mačiulis.

V. Beresniovo karikatūra „Mąstytojas-tribūna“.

Redakcijos žodis

Spalio mėnesį vyksiančiuose Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose turi teisę dalyvauti ir užsienyje gyvenatys Lietuvos piliečiai. Šiuo metu išeivijoje gyvenantys lietuviai sudaro net keliolika procentų balsavimo teisę turinčių Lietuvos piliečių. Artėjant rudeniiui, vėl pasigirsta balsų dėl išeivijos vaidmens rinkimuose. Neseniai posėdžiavęs PLB Seimas priėmė nutarimą, kuriame prašoma naujai išrinkto Seimo ir būsimos Vyriausybės priimti sprendimą, kad užsienyje gyvenantys LR piliečiai kituose rinkimuose galėtų balsuoti internetu ir vietoj vienos vienmandatės Naujamiesčio apygardos būtų įkurta daugiau rinkimų apygardų, skirtų užsienyje gyvenantiems lietuviams. Taip pat siūloma įsteigti daugiau balsavimo punktų šalyse, kuriose gyvena gausus lietuvių skaičius plačiame geografiniame išsidėstyme. O belaukiant, kol Lietuvos valdžia nuspręs įsiklausti į išeivijoje gyvenančių lietuvių norus, išeiviai raginami rinkimuose politikus vertinti pagal tai, kaip jie vertina dvigubos pilietybės galimybę.

Redaktorė Loreta Timukienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA: JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatoriai – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasižymėti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

TEMA: JUODOJO KASPINO DIENAI ATMINTI

Ar Molotov-Ribbentrop paktas gali pasikartoti?

BRONIUS NAINYS

Šalia to, ir Maskva, ir Berlynas flirtavo su ja. Ne tik Stalin savo melaginga, fiktyvia savitarpio pagalbos sutartimi, bet ir Hitler Lietuvai siūlė pasukti prieš Lenkiją ir atsiimti Vilnių, tuo laiku net nieko nereikalaudamas. Tokiomis aplinkybėmis ir gimė Molotov-Ribbentrop paktas ir tuo laiku mums nežinomi Baltijos valstybes padalinantys slaptieji protokolai. Po to – ultimatumas, okupacija ir didžioji mūsų tautos tragedija.

Kaip tada pasielgė Lietuva, žinome. Bet ar žinome kodėl? Daug minčių plaukioja šiandienėje erdvėje, daug badymosi pirštais. Reikėjo Maskvos ultimatumo nepriimti, prieš Lietuvą okupuojančius sovietus kovoti. „Vienas kraujo lašas tą gėdą būtų nuplovęs” – rašė iškilus mūsų poetas Aistis, ir gal nebūtų reikėję 20,000 žuvusių kilnių lietuvių,

Tai buvo didelė klaida. Ir dar didesnė ji atrodo šiandien, suvokus, kad šiai tragedijai išvengti nesusisiekta, pagalbos neprašyta iš Lietuvos palankių Vakarų valstybių – Prancūzija, Lenkija net ginklu užstojusios Didžiosios Britanijos, o ypač Amerikos. O tinkami, gerai apgalvoti diplomatiniai žygiai įtakos gal ir galėjo turėti.

Bet... buvo, kaip buvo, yra, kaip yra – madinga sakyti Lietuvoje. Visą tą tragišką laikotarpį iškentusi, 50 okupacijos metų išgyvenusi Lietuva prisikėlė. Gausesnė ir net didesnė negu 1918 metais – su atgautu, Hitler atimtu Klaipėdos ir daliniu Vilniaus kraštais. Šalis nori gyventi ir, be abejo, tokių tragedijų niekada nebe patirti. Ir va, čia ir tas klausimas: ar nuo jų mūsų tėvynė užtikrintai saugi visiems ateinantiems laikams? O gal tokie pavojai dar yra? Ar vėl dėl to sukti galvas? Juk šiandien ne 1939-ieji, bet 2012 metai, ir padėtis pasaulyje yra visiškai kita. Kitokie valstybių susigrupavimai, kitokios jėgos ir jų santykiai, ir mes jau tarp jų. Ne vieni, kaip buvome anais laikais, Lietuva – net galingiausios pasaulyje karinės jėgos NATO pilnateisė narė, jėgos, kuri net keliais dokumen-

Lietuva bus saugi tada, kai nuo Suomijos iki Turkijos bus pastatyta visų šių valstybių sutarta bendra, tvirta diplomatinė siena, saugoma NATO karo pajėgų. Ne popierinių ir ne iš už Atlanto, bet prie tos sienos išdėstytų. Kol Rusija dar kartą subyrės, kol joje įsivys demokratija, kol Karaliaučius grįš į Vakarų pasaulį ir dings Rusijos kelias į jį per Lietuvą.

patriotų partizanų gyvybių jai išpirkti. Reikėjo vokiečių pasiūlymą priimti ir Suomijos pavyzdžiu pasiekti – nors rečiau, bet vis dar išlenda ir tokia nuomonė. Buvo jų ir daugiau, bet nė viena nebuvo priimta vykdyti. Tegul jau būna, kaip yra. Bet yra ir teigiančių, tarp kurių esu ir aš, kad Lietuvos vadovybė nežinojo, ką reikėjo tuo atveju daryti, tokiam atvejui nebuvo pasiruošusi. Į galbūt vieną iš drąsiausių, ryžtingiausių, o gal ir išmintingiausių pasiūlymų iš paties prezidento Antano Smetonos lūpų – „Maskvos ultimatumo nepriimkim, kovokim – kariuomenė neparuošta”, buvo mūsų generolų atsakymas. Beje, ne taip jau gerai gaudėsi ir pats prezidentas Smetona, vykdydamas Maskvos įsakymą suimti sąžiningus bei dorus valstybės pareigūnus – vidaus reikalų ministrą Kazį Skučą ir Saugumo departamento direktorių Augustiną Povilaitį. Ką gi, mes patys tą įsakymą vykdysim, mūsų pačių teismas teis. Tiek Lietuvos vadu visą laiką tituluo- tam Lietuvos valstybės vadovui išmanyti? Na, jeigu ir tas mūsų teismas teis? Ką geresnio taip tiesiog nusikalstamai galvojusi toji mūsų valstybės viršūnė galėjo padaryti? Tad ir pasirinko klusnų, Maskvos įsakytą nieko nedarymo kelią – prieš tokį Maskvos užmojų jokio protesto nepareikšti.

tais yra išipareigojusi mūsų laisvę saugoti. Tad ko mums rūpintis? Taip, tai tiesa. Bet...

Liko tie patys kaimynai. Ir ar ne su tokiais pačiais tikslais? Gal jie kiek nors pasikeitę Vakaruose, nors ne pro šalį ir dėl to suabejoti, bet Rytuose? Rusija Lietuvą buvo pagrobusi jau du kartus: XVIII šimtmečio pabaigoje (skriaudė 120 metų) ir 1940 metais (terorizavo 50 metų). Ir kas gali užtikrinti, kad trečio karto jau nebebus? Dėl valstybės ekonominio gyvenimo ir karinio saugumo Baltijos jūros pakrantės reikėjo carui, reikėjo Stalin, kas gali užtikrinti, kad jos nereikia Putin? Ypač neužšalancio Klaipėdos uosto. Tiesa, gal ne taip labai, nes dabar jis turi neužšalantį, žymiai didesnę Karaliaučiaus uostą, bet jam to tikrai negana. Šalia to, Baltijos valstybės liko toks pat karinis prietiltis jo priešinin-kams Vakaruose. Ar Vokietija gali užmiršti, kad Karaliaučius priklausė jai ir Rusijai valdyti buvo atiduotas tik laikinai, tik 50 metų? Ar tas laikas prieš 15 metų baigėsi? Vokietijos norams nuslopinti su Karaliaučiumi susisiekiantis Baltijos jūros pakraštys Maskvai būtų labai parankus. Ar tokie Rusijos ir Vokietijos tikslai mums nieko nesako?

O štai ir klausimas: ar tai su-pranta Lietuva – visuomenininkai, istorikai, politikai, Nukelta į 8 psl.

Molotov-Ribbentrop pakto vardu žinomas, 1939 m. rugpjūčio 23 d. jų pasirašytas ir šandien Juodojo kaspino dieną minimas dokumentas iš tikrųjų yra Stalin Sovietų Sąjungos-Hitler nacių Vokietijos sutartis dėl Baltijos jūros rytinio pakraščio pasidalinimo. Taigi, nors ir neužrašytas, bet savaime suprastas šio pakraščio okupavimas ir nepriklausomų valstybių – Estijos, Latvijos, Lietuvos – panaikinimas. Tai netrukus ir įvyko, o tų kraštų okupacija tęsėsi 50 metų. Per ją lietuvių tauta neteko ketvirtadalio savo vaikų ir dar iš tikrųjų nežinia, kiek milijardų dolerių turto.

Ši istorija yra daug kartų aptarta, aprašyta, todėl vargu ar vėl dar kartą ją kartoti. Man šiandien įdomesnis su ja susijęs kitas klausimas: ar ši šurpiauusia bet kada įvykusi lietuvių tautos bei jos valstybės tragedija gali pasikartoti? Praeitis tragiška, bet ji – jau praeitis. Tačiau kas prieš akis, kas laukia ateityje? Tad mes kime žvilgsnį ta kryptimi.

Pirmiausia prisiminkime mūsų tautos padėtį aną lemtinę dieną. Lietuva, taip pat, kaip ir šandien, buvo nepriklausoma valstybė, supama tų pačių kaimynų. Tų pačių mus pasidalijusių kaimynų. Tad pirmiausia klauskime, kodėl jiems tada prireikė mus tarp savęs pasidalinti? Atsakymas ne per sunkus, o pasidalinusiųjų galvojimui, gal net ir logiškam. Juk tik prieš 22 metus buvo pasibaigęs Pirmasis pasaulinis karas. Prieš jį ši Baltijos jūros pakraštį valdė ta pati kaimynė Rusija. 1918 metais ji prarado. Prarado, bet ar atsižadėjo?

Daug žemių prarado ir karą pralaimėjusi Vokietija. Tiesa, ne šiame Baltijos jūros pakrašty, bet plačiuosiuose vakarų, pietų, taip pat ir rytų „vandenyse”. Karo laimėtojai atėmė visas Vokietijos ten turėtas kolonijas. Dėl to gausi vokiečių tauta tapo suspausta nedidelėje Vidurio Europos dalyje ir vos galėjo išsimaitinti. Kurį laiką ji net badavo. Tad troško prarastos erdvės. Vakaruose ją atgauti buvo nebeįmanoma, nes buvę okupuoti kraštai jau suko laisvės keliu. Tad beliko tik rytai, kur Rusijoje ir Ukrainoje tvyrojo neaprėpiami derlingos žemės plotai, Vokietijai labai reikalingos duonos aruodai. Kas gi tuo metu nežinojo vokiečių „Drang nach Osten” politikos? Tiems tikslams pasiekti tuose abiejuose kraštuose – Stalin „sojuje” ir Hitler „reich-e” – per 22 pokario metus buvo subrandintos ir pakankamos jėgos. O mes tebuvome mažytis minkštas grūdėlis jų milžiniškose replėse.

Tiesa, buvo ir šokia tokia viltis – trečioji Europos jėga: Didžioji Britanija ir Prancūzija, o už jų nugaros mūsų didelė drauge laikoma Amerika. Jos, aišku, – Hitler priešai, bet su jomis, ypač su Didžiąja Britanija, žaidė ir mūsų priešas Stalin. Bet žaidė jis ir su Hitler. Atsiktinai ar ne (tai jau kita tema), visą pavasarį užsėtusios Londono-Maskvos derybos staiga nutrūko, todėl Hitler išėjęs į karą prieš Angliją, didysis bolševikas buvo stipriai kryptelėjęs didžiojo nacio pusėn ir pradėjo jį remti duona ir net karui reikalingomis žaliavomis. O tai Lietuvos aplinką dar labiau jaukė.

Tad tokia tuo laiku Europoje buvo padėtis. Vyko politinė, karinė maišatis, o joje atsидūrė ir Lietuva.

Lietuvos premjeras sunkiai ir ilgai dirba. Jis turi teisę į poilsį, tad suprantama, kad Andrius Kubilius atostogauja. Bet A. Kubilius yra ir konservatorių partijos vadovas. Seimo rinkimai vyks po dviejų mėnesių, tad manytum, kad šie mėnesiai yra pagrindinis partijos vadovo darbymetis, reikalaujantis ypatingo susikaupimo ir pastangų. Bet partijos pirmininko niekur nematyti. Ir kiti konservatoriai vadovai veiksmingai slapstosi nuo rinkėjų bei žiniasklaidos.

Negalima tvirtinti, jog konservatoriai nieko nedaro. Prieš kelias savaites visi galėjome spėlioti, ar Mantas Adomėnas atsistatydins arba atsistatydino iš rinkimų štabo vadovo pavaduotojo pareigų. Galime atsikvėpti – jis lieka. Panevėžyje surengtas net labiau intriguojantis spektaklis – Panevėžio miesto meras konservatorius Vitalijus Satkevičius nutarė kelti savo kandidatūrą toje pačioje vienmandatėje rinkimų apygardoje kaip ir jo partijos kolega Vitas Matuzas. Priežiūros komitetas priėmė rüstų sprendimą – V. Satkevičius galės kandidatuoti tik tuo atveju, jei jis išeis iš partijos. Grasinimai liko be poveikio, nes V. Satkevičius jau pateikė dokumentus Vyriausiajai rinkimų komisijai (VRK).

Nėra galo *panem et circenses* (liet. duonai ir cirkams). Konservatoriai VRK apskundė Socialdemokratų partijos pirmininką Algirdą Butkevičių dėl esą nepažymėtos politinės reklamos. Mat jis sutiko būti kalbinamas žurnalo „Gala“ ir pasakojo apie savo pomėgius, laisvalaikį, požiūrį į įvairius dalykus. Ko gero, konservatoriai būtų apskundę A. Butkevičių du kartus, jei jis būtų kalbėjęs apie politinius įsitikinimus ir planus.

Konservatoriai nėra vienintelė partija, kuri mėgina mus pralinksinti lengvabūdišku požiūriu į rinkimus. Anksčiau socdemai piktinosi,

Rinkimai? Kokie rinkimai?

KĘSTUTIS GIRNIUS

kad žiniasklaida, net ir jų numylėtasis nacionalinis transliuotojas, plačiai aprašė premjero dviračio žygį, tuo konservatoriams veltui suteikdama reklamą, už kurią kitos politinės partijos turi brangiai mokėti. Gal socdemai pasiūlys, kad rinkimų kampanijos metu premjeras ir visa Vyriausybė priverstinai atostogautų? Taip būtų užtikrinta, jog nesumokėję pagal atitinkamus įkainius ministrai nepatektų į žiniasklaidos akiratį.

Vadovaudamasis tuo pačiu principu Seimas irgi turėtų nutraukti savo veiklą, o tam neprieštarautų daugelis Seimo narių. Kitos tradicinės ir opozicinės partijos taip pat saldžiai snūduriuoja. Tiesa, Viktor Us-paskich savo vardu skelbia straipsnius internete, nors įtariu, kad juos parašo kiti.

Manytum, kad naujos partijos negailėtų pastangų, siekdamos dabar laimėti rinkėjų susidomėjimą, vėliau – jų balsus. Negalima neigti, kad yra dėmesį patraukiančių dalykų, pavyzdžiui, Neringos Venckienės nutarimas kandidatuoti toje pačioje apygardoje kaip ir Irena Degutienė, Aurelijos Stancikienės iššūkis A. Kubiliui. Bet apskritai nauji dariniai veikia vangiai, žiūri į rinkimus pro pirštus.

Atrodo, kad nemažai „Drąsos kelio“ „žvaigždžių“, patekę į sąrašo pirmąjį dešimtuką, pavyzdžiui, Povilas Gylys, Gintaras Aleknonis ir Vytautas Daujotis, neketina kandidatuoti vienmandatėse apygardose. Gal jie mano, kad, leisdami įtraukti savo pavardes į partijos sąrašą, suteikė

Lietuvos žmonėms ypatingą malonę, būtent progą už juos balsuoti, tad nieko kito nereikia daryti. Net jei jie pakeistų savo nuomonę ir kandidatuotų vienmandatėje apygardoje, nebelenktų laiko surengti tinkamą rinkimų kampaniją.

Ne ką veiksmingesnis ir naujasis susivienijimas „Už Lietuvą Lietuvoje“. Siekiama atgaivinti Sąjūdžio dvasią, iš pensijos į kovos lauką mentant garbingų veteranų pulką. Nors jų nuopelnai yra neginčijami, reikia lakios vaizduotės ir neišsemiamo optimizmo manyti, kad jie gebės energingai bendrauti su rinkėjais ir pasiūlyti ką nors naujo.

Donaldą Meizelytę nutarė siekti antrosios parlamentinės kadencijos, šį kartą kaip nepriklausoma kandidatė Tauragės rinkimų apygardoje. Ketverius metus pratinusi Seimo nario kėdę, ji išmoko, kaip reikia bendrauti su rinkėjais. D. Meizelytė apgailestavo, kad, patekusi pagal sąrašą, ji negalėjo reikiamo dėmesio skirti tauragiškiams. Pasak Seimo narės, „nebelieka laiko pabūti miesto šventėse, parodyti deramą dėmesį žmonėms proginiuose renginiuose“. Nesunku įsivaizduoti D. Meizelytės rinkimų kampaniją – ji vaikštinės į pokylius.

Nesuprantu, kodėl Lietuvos politikai (nors ir ne visi) nesistengia rengti rimtos rinkimų kampanijos, o tenkinasi itin mažomis pastangomis. Gal mano, kad turi ištikimus rinkėjus, kurie už juos visada balsuos. Jie labai klįsta taip galvodami. Yra

ištikimų rinkėjų, tačiau daugelis gyventojų dažnai keičia savo nuostatas ir atiduoda balsą skirtingoms partijoms. Galime priminti, kad 1996-aisiais LDDP surinko penkis kartus mažiau balsų negu 1992 metais, o konservatoriai, 1996-aisiais laimėję 70 mandatų, po ketverių metų turėjo tenkintis devyniais, tik vienas jų iškovotas vienmandatėje apygardoje.

Gal kandidatai mano, jog savo argumentais ir programomis nieko neįtikins iš dalies dėl to, kad patys negeba rišliai ir įtikimai išaiškinti savo ir partijos nuostatų? O gal jie rinkėjus laiko „runkeliais“, kurių balsą nulemia ne svarūs argumentai, bet iš piršto laužtos ar išankstinės nuostatos? Tad kam eikvoti laiką ir energiją?

Manychiau, kad dar didesnę vaidmenį vaidina mišri rinkimų sistema. Didžiųjų partijų vadovai žino, kad jie pateks į Seimą pagal sąrašą. Tad jie neturi realios paskatos rimtai kovoti vienmandatėse apygardose, mėginti išjudinti rinkėjus, sukelti jų entuziazmą. Jiems pakanka kelis kartus dalyvauti televizijos ar radijo debatuose, kad jaustų atlikę savo pareigą. Partijos nesėkmė nereiškia pasaulio pabaigos. Partijos vadovai galės ketverius ar aštuonerius metus ramiai prasėdėti Seime kaip opozicijos nariai, laukdami, kol vėl pasikeis rinkėjų nuotaikos ir jie vėl bus pakviesti stoti prie valstybės vairo.

Lietuvos rinkėjai yra nusipelnę rimtesnio požiūrio ir daugiau pagarbos. Lėkšti rinkimų triukai ir pigios tarpusavio polemikos jų netenkins. Gal ne visi rinkėjai gilinasi į subtilius politikų argumentus, bet tokie argumentai ir rimtos programos turi būti sudėtinė rinkimų kampanijos dalis, kuria ugdoma jaunoji karta, brandinamas rimtesnis požiūris į rinkimus ir politiką.

Alfa.lt

NUOMONĖ • KOMENTARAS

Pasklaidžius Lietuvos Respublikos Seimo narių biografijas, išryškėja kai kurie bendri bruožai. Daugelis narių gimė XX a. viduryje, vienokioje ar kitokioje specialybėje išėjo aukštąjį mokslą, būdami vaikai buvo arba nebuvo išvežti į Sibirą ir kt. Dabar Lietuvai vadovaujanti karta brendo okupacijos paskutiniaisiais dešimtmečiais. Nepriklausomybės atkūrimo laikotarpiu ji stebino pasaulį šiandien nebeatkuriama dideliu tikslu pasiryžusios tautos euforija. Jai tinka 1949–1953 m. buvusio JAV valstybės sekretoriaus Dean Acheson knygos biblinis pavadinimas „Present at the Creation“ (laisvai verčiant, „(Pasaulio) sutvėrimo metu“).

Šioje seimūnų kartoje turime pirmąją savo kadenciją baigiančią Seimo narę Aukšę Ramanauskaitę-Skokauskienę. Savo kilme ir asmenine istorija ji skiriasi nuo visų kitų Seimo narių. Ji – partizano duktė. Ne tik partizano, bet vėliau tapusio visos Lietuvos partizanų vadu Adolfo Ramanausko-Vanago ir jo žmonos, partizanės Birutės Mažeikaitės-Ramanauskienės-Vandos, likimo dalininkė. Artėjant šių metų Seimo rinkimams ir A. Ramanauskaitei-Skokauskienei kandidatuojant antrajai kadencijai, pažvelkime į jos patirtį.

***

Tėvus pažinojusio gydytojo dėka Auksei buvo lemta slapta gimti Vil-

Partizano duktė – LR Seime

ANTANAS DUNDZILA

niaus ligoninėje 1948 m. gruodžio 14 d. Užregistruota kitu vardu ir kita gimimo data. Vaikystės metus praleido slapstoma įvairiose Lietuvos vietovėse. Teko gyventi rūsiuose, bunkeriuose, sandėliukuose, net maiše su šieniu ant močiutės nugaros. Okupaciniai organai mergaitės ieškojo, nes manė, kad, suradę vaiką, galės susekti ir tėvus. 1956 m. Aukšę Ramanauskaitę svetima pavarde pra-

A. Ramanauskas-Vanagas su dukrele Aukse, 1953 m.

dėjo lankyti pradinę mokyklą provincijoje. 1957 m., būdama devynerių, saugumo buvo atvesta pasimatyti su mirties bausmei pasmerktu tėvu.

Kurį laiką augo be motinos, nes motina kalėjo. Grįžusi iš lagerio B. Ramanauskienė per vargus prisiregistravo Kaune, duktė tęsė mokslus. Mokykloje Aukšę Ramanauskaitę susipažino su savo būsimu vyru Norbertu, kartu studijavo ir baigė Kauno

politechnikos institutą. Saugumas vyrą išpėjo, kad vedė „bandito“ dukrą, bandė jį užverbuoti. Skokauskai užaugino sūnų, psichiatrijos daktarą, ir dukterį, Lietuvos kariuomenės majorę, gydytoją.

B. Ramanauskienė mirė jau Lietuvai atgavus Nepriklausomybę, 1996 m. Nėra jokių duomenų apie 1957 m. sušaudyto tėvo, partizanų generolo A. Ramanausko-Vanago palaikus.

Atkūrus Nepriklausomybę, A. Ramanauskaitei-Skokauskienei atsivėrė galimybės visuomeninei veiklai, ypač viešinant partizanines laisvės kovas bei tėvo istoriją. Likimo dovana, kad A. Ramanauskas-Vanagas paliko dar partizanavimo laikais 1945–1947 m. parašytus, labai dalykiškus atsiminimus, išleistus keliomis laidomis. A. Ramanauskaitė-Skokauskienė tvarkė ir leido savo tėvo partizanavimo medžiagą, paskelbė daugybę straipsnių laisvės kovų, tautiškumo, pilietiškumo, jaunimo švietimo temomis, su pranešimais dalyvavo konferencijose Lietuvoje, Lenkijoje, Gruzijoje, Italijoje bei JAV, vykdė daugiametę jaunimui skirtą programą ir kt. Šalia to, dalyvavo visuomeninėje veikloje, kaip antai susijusioje su Atlanto sutartimi, su buvusių politinių kalinių, tremtinių ir partizanų padėtimi bei teisėmis, dalyvavo nevalstybinėje akcijoje, skirtoje stiprinti krašto gynybinį pajėgumą ir t. t.

Nukelta į 7 psl.

A. Ramanauskaitė-Skokauskienė 2012 m. Seime.

Seven Springs, PA vyko 99-asis Lietuvos vyčių suvažiavimas

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Tęsinys iš rugpjūčio 21 d.

Trečioji sesija

Šv. Kazimiero gildijos pirmininkas, Lietuvos vyčių garbės narys Jonas Mankus pranešė, kad iki š. m. birželio mėn. 30 d. gauta 1,008 užprašymų šv. Mišioms. Praeitų metų projektas jau užbaigtas – Popiežinei Šv. Kazimiero lietuvių kolegijoje Romoje sudėti visi trečio aukšto langai, kainavę 15,000 dol. Praeitais metais buvo gauta 4,520 dol. aukų iš praėjusių metų vyčių suvažiavimo. Nuo 2011 m. rugpjūčio mėn. Šv. Kazimiero kolegijai kunigų stipendijoms, remontams ir projektams nusiųsta 30,600 dol. auka. Pranešta, kad 417,000 dol. gauta iš Theresa Mažeikos (3 kuopos, Philadelphia, PA) palikimo. Šie pinigai bus laikomi Šv. Kazimiero gildijos sąskaitoje ir naudojami Šv. Kazimiero kolegijos švietimo, religiniams bei kitiems projektams.

Džiugu, kad šiame suvažiavime dalyvavo Popiežinės Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos rektorius prel. Petras Šiurys, atvažiavęs iš Romos, o iš Lietuvos atvyko prelato brolis – prelatas Juozas Šiurys. Prel. P. Šiurys padėkojo Lietuvos vyčiams už nuolatinę paramą kolegijai, kurioje šiuo metu tęsia mokslus ir gyvena 13 kunigų. Popiežinėje kolegijoje gyvena 3 garbaus amžiaus kunigai, kuriuos reikia aprūpinti. Prelatas padėkojo už paramą langų projektui. Naujasis projektas – bus įrengta nauja šildymo sistema, mat dabartinė yra 50 metų senumo.

Kitais metais ne tik Lietuvos vyčiai švęs savo garbingą šimtmetį. Popiežinė Šv. Kazimiero kolegija švęs savo garbingą 65 metų jubiliejų. Ta proga bus specialiai pagaminta atminimo lenta kolegijos rėmėjams, joje garbingą vietą turės ir Lietuvos vyčiai. Prel. P. Šiurys kvietė vyčius dalyvauti šventėje ir atminimo lentos dedikacijoje kitais metais. Svečias taip pat papasakojo apie „Villa Lituanę“, svečių namus, esančius arti kolegijos. Jonas Mankus prel. Šiuriui įteikė darbams kolegijoje tęsti skirtą 100,000 dol. čekį, antrą čekį (2,500 dol.) – už Mišių intencijas.

Toliau buvo pakviesta seselė vienuolė Ignė Marijošiūtė skaityti paskaitą apie Pal. Jurgį Matulaitį. Ses. Ignė jau 40 metų tarnauja Pal. Jurgio Matulaičio įsteigtoje Švč. Mergelės Marijos Nekalto prasidėjimo

seserų kongregacijoje. Prelegentė, priminusi, jog Lietuvos vyskupai 2012 m. metus paskelbė Pal. Matulaičio metais, skatino palaimintąjį laikyti pavyzdžiu sau, pasitikėti Dievo gailestingumu ir pastebėti dalykus, veikiančius žmogaus gyvenime. Ses. Ignė savo paskaitą baigė Pal. Matulaičio žodžiais: „Esu visa širdimi su Jumis. Sveikinu visus ir laiminu.“ Beje, įdomu, kad Pal. Matulaitis yra dalyvavęs Lietuvos vyčių metiniame suvažiavime, vykusiame 1926 m. rugsėjo mėn. 24–26 d. Waterbury, CT.

Po įdomios ir jautrios paskaitos seselė atsakė į dalyvių klausimus. Centro valdybos pirmininkė Aviža įteikė viešniai prisiminimo dovanėlę – knygą „Lithuanian Fraternality: 75 years of US Knights of Lithuania“, parašytą kun. William Wolkovich-Valkavičius.

Trečioji suvažiavimo diena

Šeštadienio Mišių pagrindinis celebrantas buvo prel. P. Šiurys. Jam asistavo dr. prel. Anderlonis ir prel. J. Šiurys. Mišios buvo aukojamos už Lietuvą, jos žmones, jaunimą ir už Lietuvos vyčių rėmėjus.

Buvę centro valdybos pirmininkai su dabartine pirmininke. Iš k.: garbės nariai Robert A. Martin, Jr., Frances R. Petkus, Elena Nakrošis, Bernice Aviža, Jonas Mankur, dabartinė pirmininkė Regina Juškaitė-Švobienė.

Ketvirtasis seimo posėdis pradėtas malda. Kun. Antanui Markui, Šiluvos Mergelės Marijos padalinio pirmininkui, negalėjus dalyvauti suvažiavime apie padalinio veiklą kalbėjo šio padalinio komiteto narys, garbės narys Robert A. Martin, Jr. Visi delegatai buvo raginami garsinti Šiluvos Mergelės Marijos istoriją draugams, pažįstamiems ir svetimauciams. Padalinio tinklalapyje (www.ourladyofsiluva.com) yra daug istorinės informacijos apie Šiluvą,

netrukus ši informacija bus lenkų ir ispanų kalbomis. Kun. Markus ir jo specialiai sudarytas komitetas yra paruošę įvairios spausdintos medžiagos apie apsireiškimą. Pardavimui turi įvairių suvenyrų: sidabrinių ir auksinių medalių, ženkliukų, paveikslų ir DVD iš 2008 m. jubiliejinės šventės Čikagoje. Yra naujai sukurti marškinėliai su Šiluvos Mergelės Marijos atvaizdu.

Pranešta, kad artėjančiam organizacijos šimtmečiui įamžinti Vidurio Amerikos apygarda ruošia projektą – memorialinį paminklą, kuris vaizduoja Šiluvos Mergelės statulą Šiluvoje. Paminklas, kuris įkainotas 21,000 dol., bus statomas Šv. Kazimiero kapinėse, kur jau nupirkti keturi sklypai. Kitoje paminklo pusėje bus įrašyta Švč. Mergelės Marijos apsireiškimo istorija, dedikacija bei rėmėjų vardai. Šiam svarbiam projektui bus renkamos lėšos, taip pat bus parduodami loterijos bilietai, ruošiami Šiluvos Mergelės Marijos šventei skirti pietūs, kurie vyks š. m. rugsėjo mėn. 16 d.

Garbės narys John Mankus (72 kuopa, Binghamton, New York) perskaitė pranešimą apie lietuvių rašto

Vyčių padalinio Šv. Kazimiero gildijos pirmininkas, garbės narys Jonas Mankus įteikė Popiežinės Šv. Kazimiero kolegijos Romoje rektoriui prel. Petriui Šiuriui 100,000 dol. čekį.

mane – Regina Juškaitė-Švobienė (Detroit, 102 kuopa); Archyvų – Frances Burmila (Brockton, 1 kuopa); L. V. fondas – Irene Ožalis (Philadelphia, 3 kuopa); Šv. Kazimiero gildija – John Mankus (Binghamton, 72 kuopa); Mergelės Šiluvos fondas garbės narys kun. Antanas Markus (Chicago, 112 kuopa).

Iždo patikėtiniai Delores Herbert ir Robert Petkus pranešė, kad, patikrinę knygas, jie rado, jog Lietuvos vyčių ir organizacijos padalinių knygų vedamos rūpestingai ir tvarkingai.

Jaunimo veikla suvažiavimo metu

Centro valdybos 3-čias pirmininkės pavaduotojas, dirbantis su jaunais vyčiais, Brian Johnson ir jo žmona Rita Zakarka-Johnson papasakojo apie jaunimo veiklą šio suvažiavimo metu. Suvažiavime dalyvavo 9 jauni vyčiai ir paaugliai. Ketvirtadienį vyko susipažinimas, penktadienį jaunųjų vyčių laukė smagi išvyka, kurios metu jie išbandė įvairius sporto žaidimus. Jauni vyčiai dalyvavo žaidime „Lietuvos Vyčių klausimai“, kurio metu kiekvienas vaikas klausė delegatus apie Vyčių istoriją. Kiekvienam jaunam vyčiui už dalyvavimą suvažiavime buvo įteikti suvažiavimo žymenys ir po 50 dol. stipendija.

Centro valdybos pirmininkė kiekvienam jaunam vyčiui įteikė knygutę „Hello, Lithuania“, o Vyčių fondo pirmininkė Irene Ožalis – po 100 dol. Šį suvažiavimą prisiminti Julia Schroder kiekvienam vaikui padovanojo po marškinėlius su užrašu „Seven Springs Resort“.

Vyčių aukos

Sveikinimų/aukų komitetas pranešė, kad per šį suvažiavimą surinkta 4,810 dol. aukų: 985 dol. skirta Vyčių fondui; 745 dol. – Šv. Kazimiero gildijai; 1,200 dol. – Šiluvos Mergelės Marijos fondui; 640 dol. – stipendijų fondui; 35 dol. – bendram fondui; 70 dol. – jauniems vyčiams; 350 dol. – kun. Jutt fondui; 305 dol. – „Vyties“ žurnalui; 50 dol. – suvažiavimo/seimo komitetui; 50 dol. – Baltijos jėzuitų plėtros fondui ir 380 dol. – LCRA.

Finansų patikrinimo komitetui pristatytose rezoliucijose dėl Lietuvos vyčių aukų išdalavimo vienbalsiai nuspręsta aukas skirti: Šv. Kazimiero gildijai, keturioms seselių vienuolių kongregacijoms – Nukryžiuotojo Jėzaus, kazimierietėms, Nekalto prasidėjimo **Nukelta į 8 psl.**

Centro valdybos pirmininkė su jaunais vyčiais pokylio metu. Iš kairės: Tristan Pant, Justin Johnson, Jason Muldowey, Gabriella Pant, John Thorpe, Eliza Macke ir Alexandra Rudmin. Trūksta Genevieve Thorpe ir Brian Johnson.

TELKINIAI

St. Petersburg, FL

Tu visad būsi su mumis, miela Roma

MEČYS ŠILKAITIS

Po sunkios ir kankinančios ligos rugpjūčio 13 d. rytą su šiuo žemišku gyvenimu atsisveikino St. Petersburg lietuvių telkinio aktyvi narė, mecosopranas Roma Mastienė. Giliame liūdesyje liko vyras Viktoras, sūnus dr. Linas, marti dr. Raminta ir Romos itin mylimas anūkas Adomėlis. Kartu liūdi ir nekties skausmu dalijasi visi lietuviško telkinio nariai, kurie Romą pažinojo iš arti ir turėjo progos dalintis su ja kasdieniniu gyvenimu. Mintimis ją palydės ir daugelis plčiame pasaulyje gyvenančių tautiečių, turėjusių laimę su Roma susipažinti daugelių jos asmeninių koncertų metu.

Čia baigė pradžios mokyklą ir pradėjo lankyti gimnaziją. Karui einant į pabaigą, su šeima išvyko į Vokietiją. Gyveno Einstadt stovykloje, kur baigė lietuvišką gimnaziją. Domėjimasis muzika, prasidėjęs jau Lietuvoje, tėvams pritariant ir skatinant, tęsėsi ir stovykloje. Pradėjo mokytis skambinti pianinu. Kiek vėliau prisijungė prie choro. Kadangi turėjo pajėgų balsą, jai buvo sudarytos galimybės pasirodyti vienai ir su kitais dainininkais įvairiuose pasirodymuose. Baigusi gimnaziją, norėdama pasisemti teorinių žinių ir išmokti dainavimo technikos bei toliau tobulinti turimus gabumus, įstojo į Miuncheno Handel konservatoriją. Dar nebaigus studijų, šeimai pasitaike

kitais dainininkais. Neatsisakinėjo vyksti ir į kitus lietuvių telkinius Amerikoje. Dainavo lietuviams įvairiomis progomis, net ir dideliuose renginiuose kaip Dainų šventė ir pan. Aplankė Kanadą, išvažinėjo Pietų Ameriką (Caracas, Buenos Aires, Montevideo, San Paulo), buvo Australijoje: Sydney, Melbourne, Adelaidė. Taip pat koncertavo lietuvių telkiniuose Anglijoje. Beveik visas dainas atlikdavo lietuvių kalba, prieš tai paaiškinusi dainos turinį. Keliaudama užmezgė daug naujų pažinčių, nes, taupant lėšas, dažnai tekdavo apsigyventi ne viešbučiuose, bet tautiečių privačiuose namuose. Gyvenant Čikagoje Romai teko dainuoti ir amerikiečių žiurovams.

„Dana“, „Traviata“ ir „Lucia di Lam-memoor“. Iš lengvesnio žanro, su „Dainavos“ ansambliu dainavo „Sida-brinė diena“, „Kūlgrinda“. Dainavo ir su Čiurlionio ansambliu Cleve-land. Roma sutikdavo dalyvauti vi-sur, kur tik buvo kviečiama. Ji taip pat išleido ilgo grojimo plokštelę „Ar žinai tą šalį“ su lietuvių kompozito-rių ir arijų iš operų įrašais. Jos jau seniai negalima niekur nusipirkti. Roma yra gavusi daug apdovano-jimų ir dovanėlių, kurias jai įteikda-vo dėkingi koncertų organizatoriai. Keletą kartų yra aplankiusi Lietuvą. Dar prieš ligą ji svajojo dar kartą nu-vyksti į Vilkaviškį ir pamatyti tą pa-žangą, kurią padarė Lietuva per pas-kutiniuosius metus, būdama laisvų

Roma Mastienė – Carmen ir Algirdas Brazis – Escamillo operoje „Carmen“, 1959 m. Lietuvių operoje R. Mastienė dainavo 29 operos spektakliuose. V. Jasinevičiaus nuotr.

Roma Mastienė.

Roma Mastienė buvo giliai tiki-n-ti, maloni, užjaučianti, visada pagal-bos ranką tiesianti ir į gyvenimą tei-giamai žvelgianti moteris. Ją maty-davome bažnyčioje atliekant skai-tininius šv. Mišių metu. Romos tvirtas balsas skambėdavo bažnyčios skliau-tuose giedant sekmadienines gies-mes. Ją dažnai sutikdavome Lietuvių klubo renginiuose, ypatingai Popie-čių būrelio organizuojamuose rengi-niuose ir koncertuose, kur ji jaus-mingai deklamuodavo eilėraščius ir kitus skaitinius. Apie Romą buvo sa-koma: „Jei reikia pagalbos, kreipkis į Romą, ir ji pribus, padės.“ Ji neverkš-leno, nesiskundė ir nepriekaištavo, lengvai bendravo su kiekvienu. Ji mėgo klasikinę muziką, neapleisdavo apylinkėje ruošiamų operų, kitų kon-certų. Lankydavo kino teatrus, ku-riuose yra rodomos operos su pasau-linio garso dainininkais. Sportavo ir džiau-gėsi tropikinio rojaus teikia-mais malonumais. Tokia buvo Roma. Roma gimė Vilkaviškio mieste.

proga išvykti į Ameriką. Taip Roma su tėvais apsigyvena New York. Ga-vusi stipendiją toliau tęsia studijas Marian kolegijoje, Indianapolis. Ko-legiją baigė bakalauro laipsniu iš muzikos srities, atlikusi rečitalį net penkiomis kalbomis. Grįžusi pas tė-vus pradeda dirbti banke. Po kurio laiko atnaujina pažintį su Viktoru Masčiu, kurį jau pažinojo iš anks-čiau. Po trumpo bendravimo jie su-kuria šeimą, ir Roma persikelia gy-venti į Čikagą. Tuo metu Čikagoje lietuvių kul-tūrinis gyvenimas virte virė: veikė chorai, įvairūs muzikiniai vienetai, dažnai buvo koncertai. Roma konkur-so keliu buvo priimta į Lyric Opera chorą. Jai tai buvo gera proga semtis patirties iš to meto pasaulinio garso dainininkų. Tuo pačiu Roma ir toliau lavina savo balsą pas Alodiją Dičiūtę-Trečiokiene. Plėtė repertuarą su Vla-du Jakubėnu, Alvydu Vasaičiu. At-likdavo programas įvairiuose Čika-gos lietuvių renginiuose – viena ir su

Pirmoji opera, kurioje ji dainavo, bu-vo „American Opera Company“ pas-tatyta opera „Cavalleria Rusticana“. Su šia kompanija atliko ir Carmen vaidmenį operoje „Carmen“. Lietu-vių operoje pradėjo dalyvauti jau nuo antrojo pastatymo. Tai buvo opera „Faustas“. Po to sekė „Carmen“, „Ca-valleria Rusticana“, „Gintaro šalis“,

valstybių būryje. Mūsų jau tirpstantis St. Peters-burg telkinys sumažėjo dar vienu na-riu, kuris savo darbu, paslaugumu, pačiu buvimu atidavė gana daug sa-vęs lietuviybės puoselėjimui ir išlai-kymui. Mes visad prisiminsime tave, Roma.

Klubo kultūrinių popiečių nariai su prof. Broniumi Vaškeliu (trečias iš k.). Pirmoji kairė-je sėdi Roma Mastienė.

Lietuvos Vyčių organizacija „Draugui“ atsiuntė 200 dol. Tai padėka už veiklos aprašymą, nuolatinių straipsnių ir nuotraukų spausdinimą. Lietuvos vyčiai linki ir toliau gražaus bendradarbiavimo. Esame Jums labai dėkingi už dosnią paramą.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

„Paslapčių ieškonės“, vykusios 2009 m. gegužės 24–25 d. Toronto mieste, Kanadoje, dalyviai.

„Paslapčių ieškonė Detroit 2012“

Kas dalyvaus:

Kviečiami prityrę skautai(-ės), jūrų skautai(-ės) nuo 13 iki 17 m. amžiaus. Vyresniems nei 13 metų prit. ir jūrų skautams kandidatams(-ėms) leidžiama dalyvauti su tuntininkų leidimu.

Ruošia: Detroit skautų ir skaučių tuntai, prityrusių skautų ir skaučių skyriai, Lietuvių skautų brolija ir Lietuvių skaučių seserija.

Kada: 2012 m. spalio 6–7 d.

Kur: Detroit mieste ir apylinkėse.

Kaina: 75 dol. negrąžinamas mokestis (non-refundable). Į kainą neįeina transportas ir nakvynė viešbučiuose. Savo atvykimo išlaidas vietovės tvarko atskirai. Į registracijos kainą bus įskaičiuoti bendri valgiai (šeštadienį vakarienė, sekmadienį pietūs ir užbaigimo vakarienė) ir skautų marškinukai.

Kaip registruotis:

Registracija vyks iki š. m. rugsėjo 15 d. Priimsime pirmus 60 skautų/skaučių. Reikia užpildyti visą registracijos formą. Čekius 75 JAV dol. sumai rašykite: „Lithuanian Scouts Association“ („memo“ eilutėje įrašykite „Paslapčių ieškonė“).

Raginame vienetus surinkti registracijos formas iš visų dalyvių ir vadovų ir pasiųsti visas vienu kartu.

Registraciją ir mokestį siųskite adresu:

Donatas Ramanauskas
1507 Meadows Rd.
Geneva, IL 60134

Kelionė: Pasą turi turėti tie, kurie atvyksta iš Kanados. Skautai su savimi turi turėti specialią leidimo formą „Special Release Form for Minors“ (ją rasite www.skautai.net). Visi turi turėti medicinos draudimą. Vietovės atskirai tvarkosi savo atvykimą į Detroit. Kreipkitės į vienetų vadovus dėl keliavimo.

(PASSPORT REQUIRED for those flying from all locations and/or arriving from Canada. SPECIAL RELEASE FORM FOR MINORS REQUIRED! (To be provided see www.skautai.net.) Proof of Medical Insurance required for all!

Nakvynė: Detroit skautų/skaučių privačiuose namuose (praneškite, jei norite apsistoti skautų/skaučių namuose) arba viešbučiuose. Viešbučių informaciją rasite internete: www.skautai.net.

Dienotvarkė: Renkamės šeštadienį 1 val. p. p. Pasiruošimo sueigos pradžia – 2 val. p. p. Toliau vyks skilčių sudarymas, Mišios, bendra vakarienė ir susipažinimo vakaras. Viskas vyks Dievo Apvaizdos parapijos salėje (25335 W. Nine Mile Rd. Southfield, MI 48033). Sueiga baigsis 6 val. v. Po sueigos planuojamas linksma-vakaris-susipažinimo vakaras.

Sekmadienį vyks „Paslapčių ieškonė“. 8 val. r. – „Paslapčių ieškonė“ pradžia Šv. Antano parapijoje (1750 25th St., Detroit, MI 48216). 3 val. p. p. – 4 val. p. p. „Paslapčių ieškonė“ užbaigimas, premijų įteikimas, bendra vakarienė „BBQ“. Jei atsiras norinčių, bus vakaronė Dievo Apvaizdos svetainėje nuo 5:30 val. p. p.

Kas yra „Paslapčių ieškonė“?

„Paslapčių ieškonė“ yra vienos dienos skautiškas įvykis, panašus į

televizijos programą „Amazing Race“. Šios ieškonės metu mišrios skiltys lenktyniaus mieste, kol pasieks ieškonės pabaigą. Pirmosios trys ieškonę baigusios skiltys laimės premijas.

Skiltys sužino dalį savo ieškonės kelio, kai gauna „Paslapčių raktus“ („clues“). „Raktai“ pamini vietovę, kur rasti kitą „raktą“. Kartais, prieš gaudamos kitą „raktą“, skiltys turi išspręsti įvairius skautiškus galvosūkius („roadblocks“) ir įveikti kliūtis („detours“). Skiltys turės savo ieškonę fotografuoti ir/ar filmuoti. Planuojame išleisti filmą ir/ar fotoalbumą.

Jei turite klausimų dėl šių metų „Paslapčių ieškonės“, kreipkitės į Donatą Ramanauską el. paštu: donatas1@sbcglobal.net

Daugiau informacijos rasite: www.skautai.net

Lietuvių skautų sąjungos taryba skelbia

2013 m. jubiliejinės stovyklos „Viltis“ ženkliuko konkursą

2013 m. Lietuvių skautų sąjunga (LSS) švenčia savo 95 metų jubiliejų. Jubiliejinė stovykla „Viltis“ įvyks kitų metų rugpjūčio 7–17 d. Camp Manatoc, Peninsula, Ohio. LSS pirmąją skelbia konkursą LSS nariams sukurti jubiliejinės stovyklos ženkliuką.

Ženkliukas bus naudojamas spaudoje, reklamose, skautų leidiniuose, ant stovyklos marškinėlių ir – svarbiausia – papuoš mūsų uniformas. Ženkliuko pavidalas, spalvos bei turinys paliekamas menininkų nuožiūrai. Konkurse gali dalyvauti skiltys ir pavieniai asmenys. Dalyviai gali pateikti keletą variantų, darbai gali būti atlikti įvairia technika.

Ženkliuko privalomi elementai:

- Pavadinimas „Viltis“
- Jubiliejinė stovykla
- Metai – 2013
- Vietovė – Ohio
- LSS šakų ženklai: Seserijos, Brolijos ir Akademikų Skautų Sąjūdžio.

Siunčiant darbus, reikia nuro-

dyti konkurso dalyvio duomenis: **vardą, pavardę, amžių, el. pašto adresą, telefono nr. ir vieneto pavadinimą.**

Darbų eskizus pateikite A4 formato lape arba pdf, jpeg formatu. Ant voko arba el. pašto pažymėkite „Jub Stov 2013“.

Darbus konkursui siųskite iki 2012 m. rugsėjo 30 d. LSS tarybos sekretorei sesei Virgai Rimeikienei adresu: 14259 Summerfield Dr., New Lenox, IL 60451, USA arba el. paštu: jubstov2013@gmail.com

2013 m. jubiliejinės stovyklos ženkliuko konkurso premija – jubiliejinės stovyklos mokestis, kurį galima perleisti kitam LSS nariui. Konkursą laimėtojas bus paskelbtas 2012 m. spalio 31 d.

Pirmąją pasilieka teisę pratesti konkursą, jei konkursui nebus pateikti darbai arba darbai neatitiks konkurso sąlygų. Konkurso dalyviai duoda pirmajai leidimą naudoti jų kūrinių taip, kaip jai atrodys tinkama.

Papildoma informacija teikiama el. paštu: jubstov2013@gmail.com

Būkite kūrybingi!

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Stebuklingoji Čenstakavos ikona keliavo ir per Lietuvą

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Rugpjūčio 12-ąją po pasaulį keliaujanti stebuklingoji Čenstakavos Dievo Motinos ikona baigė piligriminę kelionę po Lietuvos vyskupijas. Visą savaitę Dievo Motinos ikona buvo vežama per Lietuvos vyskupijas, pagerbta ir Vilniaus Aušros vartuose bei sostinės stačiatikių cerkvėse, o savo piligriminę kelionę baigė Marijampolėje, šv. Arkangelo Mykolo prokatedroje. Čia ji buvo perduota Lenkijos delegacijai ir toliau keliaus dar per 18 valstybių iki Atlanto vandenyno, kol baigs savo piligriminę kelionę gruodžio mėnesį Portugalijoje, garsioje Fatima vietoje.

Dievo motinos ikona yra svarbi tiek katalikams, tiek ortodoksams. 50 skirtingų organizacijų vadovų čia susirinko aptarti, kaip pasirengti pasaulinei piligrimystei. Tokio maso akcija gyvybei apginti yra rengiama pasaulyje pirmą kartą. Ir pirmą kartą į gyvybės ir meilės gynimo akciją vieningai stojo abi didžiausios Krikščionių Bažnyčios – katalikai ir stačiatikiai.

Kiekvienoje šalyje ir kiekvienoje šventovėje, kurioje piligriminės kelionės metu apsilanko Dievo Motinos paveikslas, į Dievo Motiną kreipiamasi meldžiantis už gyvybės išsaugojimą, prašant globoti šeimas.

Į Lietuvą ikona buvo atvežta iš Latvijos rugpjūčio 5 d. Pirmiausia ją

bar vadinamas Juodąja Madona. Šv. Mišioms Kaune vadovavo arkivyskupas metropolitas S. Tamkevičius, kartu koncelebravo Kauno arkivyskupijos kunigai, giedojo Raseinių ir Kauno arkikatedros chorai. Homilijoje Šiluvoje arkivyskupas kalbėjo apie pagrindinius šios piligrimystės tikslus: siekį atkreipti žmonių dėmesį į daromą didelį nusikaltimą prieš gyvybę, kurio negalima pateisinti jokiais argumentais, taip pat kvietė branginti per santuoką sukurtą šeimą, nes tik tokiose šeimose gyvybei yra saugiausios sąlygos. Jis ragino melsti dangaus pagalbos, kad visi žmonės suvoktų, jog materialinė gerovė ar malonumas negali būti pagrindinė žmogaus siekiamybė, nes

mos užkelta įstiklinta konstrukcija, kurios aukštis – 1,8 metro. Per atidarymą stogą nesudėtinga įkelti ikoną ir gėles. Stiklas yra tvirtas ir saugus, beveik šarvuotas, stiklo konstrukcija sveria kelis šimtus kilogramų. Šios konstrukcijos dėka ikona visiems yra puikiai matoma, ją kelionėje po įvairias šalis lydi motociklininkų ir automobilių kolona.

Visur, kur Lietuvoje keliavo ši ikona, sulaukta nemažo susidomėjimo. Ikoną stengiasi nuvežti į kuo daugiau vietų – ne tik bažnyčių, cerkvių, bet ir į ligonines, slaugos namus, kad ją pamatytų kuo daugiau tikinčiųjų. Kelionės metu medikai raginti būti žmogaus gyvybės tarnais ir sargais, nenusižengti etikai, vengti

Čenstakavos ikoną palydėjo daug tikinčiųjų.

Pasaulinė Dievo Motinos ikonos piligrimystė „Nuo vandenyno iki vandenyno“ yra skirta apginti gyvybės ir meilės civilizaciją. Ši istorinė kelionė prasidėjo birželio 15 d. Rusijoje, prie Ramiojo vandenyno, Vladivostoke. Iš viso ikona aplankys 23 šalis ir įveiks 18,000 kilometrų.

Lenkijoje labiausiai garbinama Čenstakavos Dievo Motinos, dar vadinamos Juodąja Madona, ikona saugoma XIV a. pabaigoje pastatytame Pauliečių vienuolyne. Prie barokinio interjero vienuolyno bažnyčios glaudžiasi koplyčia su garsiuoju Juodosios Madonos paveikslu, prie kurio nuolat meldžiasi šimtai tūkstančių piligrimų iš viso pasaulio.

Pasiruošimas šiai piligrimystei prasidėjo 2012 m. pradžioje Jasna Gora vienuolyne, Lenkijos Čenstakavos mieste, kuriame susirinko 16 Europos ir Azijos šalių (Lenkijos, Lietuvos, Latvijos, Austrijos, Šveicarijos, Ispanijos, Italijos, Portugalijos, Jungtinės karalystės bei kitų) ir Jungtinių Amerikos Valstijų gyvybę ir šeimą ginančių organizacijų atstovai. Čenstakava pasaulinės piligrimystės pradžia pasirinkta neatsitiktinai – stebuklingoji Čenstakavos

pasitiko Panevėžio vyskupijos atstovai. Po to Dievo motinos ikona aplankė Šiaulių ir Telšių vyskupijas, iš ten pasiekė Šiluvą ir Kauną. Prie Šiluvos koplyčios ir Kauno arkikatedros ikoną pasitiko Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius. Ikonos kelią visur lydėjo būriai tikinčiųjų, kurie domėjosi šia piligrimine kelione ir pritarė jos tikslams bei minčiam.

Kaune monsinjoras Vytautas Grigaravičius kalbėjo apie Čenstakavos Dievo Motinos ikonos istoriją ir ragino melstis prašant Dievo malonės moterims ryžto atsinaujinti, atgimti ir pasukti Švč. Mergelės Marijos pasirinktu motiniškumo keliu. Jis priminė, jog paveikslas yra apipintas legendomis ir stebuklais, jis nukeliavo ilgą kelią, kol atsidūrė Čenstakavoje, Lenkijoje.

Viena legenda pasakoja, kad evangelistas Lukas šią ikoną nutapė ant paties Jėzaus sukulto stalo. Nėra žinoma, ar šio atvaizdo Madona ir Kūdikis iš pat pradžių buvo tamsiaodžiai. Galbūt jie patamsėjo per gaisrą arba nuo gausybės žvakių, kurias, dėkodami už pagalbą, uždegdavo maldininkai. Todėl šis atvaizdas da-

žmogus yra gyvas ne vien duona, bet ir Dievo žodžiu.

Iš Kauno Dievo Motinos ikona išlydėta į Kaišiadorių vyskupiją, o vėliau pasiekė Vilnių. Ji keliavo po Vilniaus arkivyskupijos stačiatikių cerkves, o paskui buvo atvežta į Marijampolę, iš kur iškeliavo į Lenkiją.

Tam, kad Dievo Motinos ikona važiuojant per miestus ir kaimus būtų gerai matoma, buvo nutarta pastatyti įstiklintą altorių-platformą ant ratų. Ši altorių-platformą per piligriminę kelionę skirtingose šalyse veža skirtingi automobiliai. Jis yra 3 metrų ilgio ir 2 metrų pločio, ant platfor-

manipuliacijų gyvybe ir netapti mirties pagalbininkais. Jų prašyta saugoti kiekvieno žmogaus gyvybę ir nesukelti mirties net paties ligonio prašymu. Ypač jie buvo kviečiami išsaugoti negimusias gyvybes.

Įvairūs „gyvybės žygiai“, kuriuose daugiataukstantinės tikinčiųjų minios išreiškia susirūpinimą dėl nepagarbos žmogaus gyvybei, kasmet rengiami daugelyje pasaulio šalių. Ši pasaulinė Dievo Motinos ikonos piligrimystė, skirta meilės ir gyvybės civilizacijai apginti, yra unikali savo apimtimi ir trukme. Jos kelią galima sekti internete.

Partizano duktė – LR Seime

Atkelta iš 3 psl.

A. Ramanauskaitė-Skokauskienė įstojo į Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD, konservatorių) partijos eiles. Žvelgiant iš šalies aišku, kad TS-LKD atkreipė dėmesį į jos visuomeninę veiklą bei krašte žinomą Ramanausko, Ramanauskaitės pavardę. 2008 m. vykusiuose Seimo rinkimuose ji buvo išrinkta daugiamandatiniame partijos sąrašė. Būdama Seime prisijungė prie Žmogaus teisių komiteto, Paspriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos, dalyvavo parlamentarinių grupių už žmogaus orumą, tradicinę šeimą, maldą, ryšius su užsienio valstybėmis ir kt. veikloje. Yra pateikusi 20 teisės aktų projektų, iš kurių 10 buvo Seimo priimti.

Teigiamai pasireiškusį dabar kadenciją baigiančiame Seime, A. Ramanauskaitė-Skokauskienė ir vėl kandidatuoja. Pagal Seimo rinkimų įstatymo akrobatiką (apie tai rašiau

šių metų rugpjūčio 16 d. „Drauge“), A. Ramanauskaitė-Skokauskienė kandidatuos vienmandatėje Alytaus ir daugiamandatėje rinkimų apygardoje. Išeivijos balsai vienmandatiniame sąrašė atiteks Vilniaus Naujamiesčio apygardos kandidatams (toks rinkimų įstatymas). Taip pat visi galėsime rinkti kandidatus iš daugiamandatinio sąrašo. Visų kandidatų dar nežinome, tačiau vieną kandidatę esu išsirinkęs ir visus rinkimuose dalyvaujančius skatinu už ją balsuoti. Tai – ši partizano duktė.

Retas žmogus gali aukščiausiose valstybės valdymo institucijose įgyvendinti prieš daugiau nei pusimtį metų savo tėvų išsakytą viltį. A. Ramanauskas-Vanagas savo atsiminimų 1952 m. rankraštyje paliko dedikaciją „savo mažytei dukrelei Auksutei (...) su linkėjimu (...) užaugus dirbti demokratinėje Lietuvoje kūrybinį darbą ir naudotis to darbo vaisiais“. Seimo narė A. Ramanauskaitė-Skokauskienė šį savo Tėvo norą vykdo Lietuvos Respublikos Seime.

Įstiklintą ikoną po visas šalis lydi motociklininkų kolona. A. Vaškevičiaus nuotr.

Pokylio metu. Stovi prelatas Petras Šiurys ir prelatas Juozas Šiurys; sėdi centro valdybos pirmininkė, garbės narė Regina Juškaitė-Švobienė ir dr. prelatas Juozas Anderlonis.

99-asis Lietuvos vyčių suvažiavimas

Atkelta iš 8 psl. ir pranciškietėms, Baltijos jėzuitų plėtros fondui bei spaudai („Draugui,” ir „Amerikos lietuviui”). Iš viso bus paaukota 2,500 dol.

Finansų patikrinimo komitetą sudarė: centro valdybos išdininkė Deborah Martin-Rudmin, centro valdybos patikėtiniai Delores Herbert ir Robert Petkus, Debbie Miller (72 kuopa, Gintaro apygarda), Paul Binkis (Vidurio Amerikos apygarda), Becki Patacki (Vidurio Atlanto rajonas), Erin Petkus (Vidurio centro rajonas) ir Barbra Trype (Naujosios Anglijos apygarda).

99-asis Lietuvos vyčių suvažiavimas/seimas baigtas malda ir Lietuvos vyčių himnu.

Iškilmingas pokylis

Kiekvieno Lietuvos vyčių seimo pabaiga pažymima iškilmingu pokyliu. 99-tojo suvažiavimo uždarymas vyko šeštadienį „Seven Springs Mountain Resort” pokylių salėje. Prieš pokylį visi susirinko lauke, kur buvo padaryta 99-tojo suvažiavimo dalyvių bendra nuotrauka.

Pokylį, kuriame dalyvavo apie 150 vyčių ir svečių sveikinimu pradėjo vakaro pranešėja Julia Scroder. Invokaciją sukalbėjo dr. prel. J. Anderlonis. Po gardžios vakarienės vyko programa. Centro valdybos pirmininkė B. Aviža padėkojo visiems delegatams už jos trejų metų kadenciją. Ji pasidžiaugė Vyčių organizacija ir jaunais vyčiais. Naujai išrinkta centro valdybos pirmininkė, garbės narė Regina Juškaitė-Švobienė padėkojo už jai suteiktą garbę ir pasitikėjimą vesti organizaciją į naują šimtmetį! Ji padėkojo tėveliams, seselėms pranciškietėms ir lituanistinės mokyklos mokytojams bei giminėms už įskiepytą meilę Lietuvai, jos tikslams, meilę šiam kraštui.

Garbės narystės komiteto pirmininkė, garbės narė Rita Sussko prisitātė už nuopelnus Lietuvos vyčiams ir Lietuvai į garbės narystę šiame seime pakeltą Eleną Nakrošis.

Rita Johnson stipendijų komite-

Violeta Petrik, gyvenanti **Ridge, NY**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Esame Jums labai dėkingi už paramą.

Austė M. Vygantienė, gyvenanti **Winnetka, IL**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. leidybos išlaidoms sumažinti. Ačiū Jums už paramą.

to vardu paskelbė ir išvardino 11 Lietuvos vyčių stipendijas laimėjusių asmenų: Danielle Savitsky (144 kuopa, Frackville, PA), Stephen Couitt (103 kuopa, Providence, RI), Gediminas Daciola (158 kuopa, Lakeshore, IN), Liudas Jagimines (103 kuopa, Providence, RI), Stephanie Couitt (103 kuopa, Providence, RI) Amanda Distin ir James Distin (abu iš 72 kuopos, Binghamton, NY), Jennifer Cox (144 kuopa, Frackville, PA), Annie Domalakes (144 kuopa Frackville, PA) ir Alexander Deksnis ir Andreja Deksnis (abu iš 158 kuopos, Michigan City, IN).

Oficialioji dalis baigta dr. prel. Anderlonio sukalbėta malda.

Suvažiavimą baigiant

Sekmadienį, rugpjūčio 5 d., vyko seimo/suvažiavimo atsisveikinimo pusryčiai. Sekė suvažiavimo užbaigimo šv. Mišios, atnašautos viešbutyje. Šv. Mišias koncelebravo dr. prel. Anderlonis, prel. P. Šiurys ir prelatas J. Šiurys.

Prieš Mišias dr. prel. Anderlonis vadovavo ritualui, kurio metu buvo įteikti ketvirto laipsnio medaliai ir žymenys Jeannie Perutis, Debbie Martin-Rudmin ir Kenneth Rudmin (visi iš 16 kuopos, Chicago, IL.). Priešaiką davė nauja centro valdyba. Liturginius skaitinius skaitė Julia Schroder. Mišių metu fortepijonu skambino kompozitorius Strolia, giesmes pravedė Ann Marie Kassel. Aukas prie altoriaus nešė buvusi centro valdybos pirmininkė B. Aviža ir nauja centro valdybos pirmininkė R. Juškaitė-Švobienė.

2012 m. suvažiavimas buvo darbingas ir sėkmingas. Iki malonaus pasimatymo ateinančiais metais Lietuvos vyčių 100-mečio suvažiavime/seime, vykšiančiame Quincy, MA, liepos mėn. 25–28 d.!

Regina Juškaitė-Švobienė – Lietuvos vyčių centro valdybos pirmininkė, garbės narė, Ryšių su visuomene komiteto pirmininkė.

Ar Molotov-Ribbentrop paktas gali pasikartoti?

Atkelta iš 2 psl. o ypač valdžios? Turėtų, bet jų laikysena kelia ir abejonių. Ypač dabartinės prezidentės Dalios Grybauskaitės, kuri yra Konstitucijos įpareigota vadovauti valstybės užsienio politikai. Ar ji suvokia, kaip tokiu atveju ir šiuo laiku turėtų elgtis Lietuvos valstybė?

Iš visos jos laikysenos atrodo, jog sunkokai. Drįstu teigti, kad geriausiai Maskvos politiką suvokė pirmasis Lietuvos valstybės vadovas Vytautas Landsbergis. Tokios nuomonės jis laikosi ir dabar. Už tai dažnai ir yra kritikuojamas. Prezidentas Algirdas Brazauskas davė įstojimo į NATO prašymą. Tačiau tuolaikinis Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas viešai pareiškė: Rusija Lietuvos niekada nebepuls. Prezidentas Valdas Adamkus ryšių su NATO jau kietai ieškojo. NATO nare Lietuva tapo Rolando Pakso laikotarpiu. Netrukus pasirodė ir narystės ženklai: Zoknių oro uoste budintys NATO žvalgybos lėktuvai. JAV prezidentas George W. Bush, užsukęs į Vilnių, jį sveikinanties sostinės gyventojams pareiškė: „Lietuvos priešas yra JAV priešas.” Taip pat NATO statute parašyta, kad užpultą NATO narę stoja ginti visos kitos narės. Lyg turėtumėme būti saugūs ir ramūs, tačiau: „Užtikrinimai puikūs. Pagal juos, jeigu koks piktas Maskvos valdovas pasisų į Lietuvą tankus, jiems sustabdyti Amerika turi skelbti Rusijai karą”, – rašo savo knygoje „Churchill and Hitler” žinomas JAV politikas, buvęs kandidatas į prezidentus, nuširdus lietuvių draugas Patrick J. Buchanan. Tačiau jis čia deda klausuką. Nepaisant to, kaip mes brangintumėme Baltijos tautų laisvę, ar mes, Amerika, rizikuosime branduoliniu karu prieš šiais ginklais apsirūpinusį priešą dėl kraštų, kuriuose jokių gyvybinių interesų neturime? Tad ar ne apgavystė tokius pažadus dalinti, kai negalime užtikrinti jų vykdymo, klausia šis įtakingas JAV politikas.

Aš dėl to esu optimistas, į tokį mano priminimą atsakė dabartinis Lietuvos kariuomenės vadas generolas leitenantas Arvydas Pocius. Optimizmo nestokojo nė prezidentė Grybauskaitė iš NATO narių susitikimo Čikagoje grįžusi, kur į NATO įsipareigojimų dokumentą dar vienas toks užtikrinimas Lietuvai buvo įrašytas.

Puiku, tačiau ar toks optimizmas yra tikrovė? Tikrovė yra tik ta, kad NATO viršūnės jau įtikintos, jog Baltijos valstybėms, o taip pat Rytų Europai, bent Lenkijai, Rusijos pavojus nėra išnykęs, tvyro taip pat, kaip ir anksčiau, ir būtina nuo jo saugotis. Bet ar NATO nuo jo apsaugos? Deja, kol kas ta apsauga tik popierinė. Ir tokia bus tol, kol Lietuvoje nestovės bent vienas amerikiečių karių dalinys pilnoje kovos parengtyje, su lėktuvais, laivais bei visa kita naujausia modernia technika, pasirengusi kirsti atgal, vos tik Rusijos tankams iš Tilžės link Kauno pajudėjus. Bet ar taip būtų?

Tuo gerokai abejoja Lenkija. Rusijos pavojų skelbia viešai net pats prezidentas Komorowski. Jis kalba apie skydinės gynybos įrengimą prieš puolimus iš oro ir kviečia kaimynes prie jos prisidėti. Ir kol kas – ne NATO ribose. Lenkija labiau pasitiki savomis jėgomis, o kaip Lietuva?

Gaila, tokiai tikrovei suvokti ji nepajėgi.

Taip, sakykime, NATO pajėgos įpareigos mus saugoti, bet ar taip pat sėdinčius ir nieko nedarančius, kaip elgėmės anais 1939 metais? Tikrai ne, nes narystė turi ir įpareigojimų. Deja, Lietuva jų nevykdo. Prezidentė Grybauskaitė teigia, kad gynybai NATO nurodyto kiekio litų nebūtina skirti, tai tik pageidavimas.

Tačiau ir tai ne viskas. Žvelkime į Grybauskaitės vadovaujamą Lietuvos užsienio politiką. Ar ji geresnė, negu buvo tais lemtingais 1939 metais? Tiesa, ji judresnė, nes šiam vyksmui yra daugiau priemonių ir jos modernesnės. Tačiau pati politika? Kaip bebūtų, vis tiek patikimiausias diplomatinis, o NATO sąrange – ir karinis, mūsų užnugaris yra Washington. Nors dar 1943 m. (lapkričio 28 d.) Teherane prezidentas Theodore Roosevelt Stalin pasakė ir jau po karo Potsdame pakartojo, kad dėl Baltijos valstybių jis nekariaus, tai, ką Buchanan sako šandien, o Bush Lietuvos nepriklausomybę pripažino tik 35-tasis, geresnio draugo Lietuva neturi. O savo neapgalvotu elgesiu – atsisakymu priimti JAV prezidento kvietimą į jo vakarienę Prahoje – Grybauskaitė užtrenkė duris į JAV sostinę Lietuvai tol, kol Baltuosiuose rūmuose sėdės prezidentas Obama. Ir jeigu šiuo elgesiu ji galvojo pagerinti santykius su Maskva, jau aišku, kad labai apsiriko.

Pablogėjo ir santykiai su Lenkija, nepagerėjo ir būtini su Baltijos valstybėmis bei Europos Sąjungos narėmis. Ir nors jėgų pusiausvyros atžvilgiu Lietuva yra stiprioje NATO draugijoje, tačiau diplomatiškai pasaulyje, nuo kurio labai daug priklauso ir toji karinė bendrija, Lietuva šiandien tupi viena, kaip tupėjo anais 1939 metais. Ir pagal sutartis priklausanti dar ir nuo Briuselio nurodinėjimų.

Tad kas bus toliau? Aišku tik tiek, kad nuo tokio pavojaus kaip Molotov-Ribbentrop paktas Lietuva dar nėra saugi. Šiek tiek saugesnė negu buvo 1939 metais, bet toli gražu ne visiškai. Nesu politikos žinovas, nesiskelbiu nei esąs pranašu, bet samprotauti – mano valia. Tad mano šio žodžio pabaiga tokia: Lietuva bus saugi tada, kai nuo Suomijos – per Estiją, Latviją, Lietuvą, Lenkiją, Čekiją, Slovakiją, Vengriją, Rumuniją, Bulgariją, Graikiją – iki Turkijos bus pastatyta visų šių valstybių sutarta bendra, tvirta diplomatinė siena, saugoma NATO karo pajėgų. Ne popierinių ir ne iš už Atlanto, bet prie tos sienos išdėstytų. Kol Rusija dar kartą subyrės, kol joje įsivyras demokratija, kol Karaliaučius grįš į Vakarų pasaulį ir dings Rusijos kelias į jį per Lietuvą.

Paskaita skaityta JAV LB Lemont apylinkės suruoštame Molotov-Ribbentrop sutarties minėjime 2012 m. rugpjūčio 19 d.

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas garažas

dviems automobiliams Cicero, netoli Cermark ir Larmy gatvių.

Tel. 708-652-2825

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

PATIEKALAI SU KALIAROPĖMIS

Kaliaropių salotos su agurkais ir japoniniais ridikais

Reikės: *kaliaropės, agurko, 0,5 japoninio ridiko, morkos, svogūno arba svogūnų laiškų pagal skonį, druskos, aliejaus arba majonezo.*

Nulupkite kaliaropę, nuskusite ridiką bei morką ir smulkiai sutarkuokite. Agurką sutarkuokite stambiai. Svogūną arba svogūnų laiškus susmulkinkite. Viską pasūdykite ir sumaišykite su aliejumi arba majonezu.

Kopūstų ir kaliaropių salotos

Reikės: *¼ kopūsto, ½ kaliaropės, obuolio, puodelio graikinių riešutų, 2 šaukštų majonezo, 2 šaukštų grietinės, krapų, salotų lapų, citrinos sulčių, žiupsnelio cukraus, druskos.*

Smulkiai supjaustykite kopūstą, suberkite į dubenį ir pamaigykite rankomis. Kaliaropę ir obuolį nulupkite ir stambiai sutarkuokite arba supjaustykite smulkiais šiaudeliais. Susmulkinkite graikinius riešutus. Viską suberkite į dubenį su kopūstais. Majonezą sumaišykite su grietine, paskaninkite, pridėkite susmulkintų krapų. Padažą supilkite ant salotų ir viską išmaišykite. Sudėkite į salotinę ir papuoškite graikiniais riešutais bei obuolio skiltelėmis.

Kaliaropių salotos su ridikėliais ir kiaušiniais

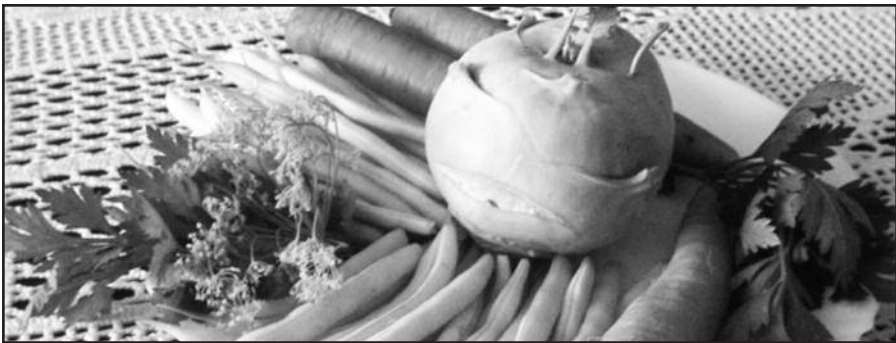
Reikės: *4 mažų kaliaropių, 6 ridikėlių, 3 morkų, 2 kietai virtų kiaušinių, 2 smulkiai supjaustyti svogūnų laiškų, šaukšto susmulkintų mėtų, 4 šaukštų susmulkintų petražolių, 2 šaukštų aliejaus, druskos.*

Kaliaropes nulupkite ir stambiai sutarkuokite. Ridikėlius supjaustykite griežinėliais, morkas sutarkuokite. Kiaušinių baltymus smulkiai sukapokite. Viską sumaišykite, suberkite svogūnų laiškus, mėtas ir petražoles. Kiaušinių trynius gerai ištrinkite su aliejumi, pagardinkite druska ir įmaišykite į salotas.

Malta mėsa įdarytos kaliaropės

Reikės: *4 kaliaropių, svogūno, šaukšto sukapotų petražolių, sužiedėjusios bandelės, 1 sv. maltos mėsos, kiaušinio, 8 šoninės gabalėlių, druskos, maltų juodųjų pipirų, šaukšto sviesto.*

Kaliaropes nulupkite ir 20 minučių pavirkite. Kai kaliaropės atvės, nupjaukite jų viršus (nupjautas viršūnėles palikite kaliaropėms uždengti), vidų išskobkite ir išskobtą dalį smulkiai supjaustykite. Supjaustytas

kaliaropes sumaišykite su malta mėsa, smulkiai supjaustytu svogūnu ir išmirkyta bandele. Įmuškite kiaušinį, įberkite prieskonių, išmaišykite ir šio įdaro pridėkite į kaliaropes. Uždenkite kaliaropes viršūnėlėmis, ant jų uždėkite po 2 šoninės gabalėlius ir kepkite orkaitėje, sudėję į riebalais pateptą skardą, apie 25 minutes.

Daržovių troškinys

Reikės: *1 sv. kaliaropių, 1 sv. bulvių, 1 sv. morkų, petražolių, 2 porų, citrinos žievelės ir sulčių, šaukšto sviesto, 1 sv. kiaulienos nugarinės, mėsos sultinio, druskos, maltų juodųjų pipirų.*

Kaliaropes, bulves ir morkas nulupkite ir supjaustykite kubeliais, porus – griežinėliais. Troškintuve išlydykite sviestą, jame pakepkite po

rus, tada sudėkite kitas daržoves, pasūdykite ir pabarstykite pipirais. Ant daržovių uždėkite kubeliais supjaustytą kiaulieną, supilkite mėsos sultinį ir troškinkite apie 40 minučių. Susmulkintas petražoles sumaišykite su tarkuota citrinos žievele, apibarstykite jomis troškinį, apšlakstykite citrinos sultimis.

Kaliaropių blynėliai

Reikės: *2,5 sv. kaliaropių, 2 puodelių miltų, 2 kiaušinių, puodelio pieno, druskos, cukraus, šaukšto sviesto, puodelio grietinės.*

Kaliaropes nulupkite ir sutarkuokite. Įberkite miltų, druskos, cukraus, įmuškite kiaušinius, supilkite pieną ir viską gerai išmaišykite. Kepkite nedidelius blynėlius svieste. Patiekite su grietine.

DANTŲ IMPLANTAI – PER VIENĄ DIENĄ*! GARANTIJA VISAM GYVENIMUI!

PATYRUSIŲ SPECIALISTŲ KOMANDA

RŪPSTINGA PRIEŽIŪRA

TIKSLIOS DIAGNOZĖS

NEMOKAMOS KONSULTACIJOS

DANTŲ TECHNINĖ MEISTRIE

PRIEŠ

PO OPERACIJOS

EON CLINICS

Dental Implant Solutions for Life

Nemokamas dantų implantų seminaras

Pasaulio Lietuvių Centras
14911 127th Street - Lemont, IL
Sekmadienį, rugsėjo 9
12:30
Susitiksime su mūsų specialistais ir gausite jums daug naudingos informacijos apie dantų implantus ir protezavimą. Taip pat galite paskambinti dėl nemokamų konsultacijų.
630 960 0300
www.eonclinics.com
Vietų skaičius ribotas. Seminaras bus verčiamas į lietuvių kalbą.

Chicago - Lake Forest - Hoffman Estates - Downers Grove - Homewood/Flossmoor – Munster - Waukesha
Kerry Volt, DDS, klinikos direktorius; Spiro Karras, DDS; David Hanson, DDS, MD; Eric Oompton, DDS; Rajan Sharma, DDS; Michael Ozarkowski, DDS; John T. Pappas, DDS.
*Tą pačią dieną įmanoma jei kliento kaulų struktūra nereikalauja atskiros operacijos jai sutvarkyti.

SK. 047848

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras globos tremties muziejus

Vilnius (BNS) – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui siūloma pavesti vykdyti valstybinę politiką tremties ir rezistencijos muziejų srityje. Tokią naują atsakomybę centrui siūlo numatyti Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas konservatorius Valentinas Stundys. Jis įregist-

ravo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo papildymo projektą, kuriuo būtų truputį išplėstos centro galios. V. Stundžio manymu, tai padėtų užtikrinti istorinės atminties, apimančios tremties ir rezistencijos laikotarpį, sklaidą, išsaugoti laisvės kovotojų atminimą, įamžinant ir išsaugojant su jų veikla susijusias vietas.

Seimo komiteto vadovas priminė, kad premjero Andriaus Kubiliaus sudaryta darbo grupė, nagrinėjusi tremties ir rezistencijos muziejinių objektų ar atkurtų laisvės gynėjų slėptuvių veiklos klausimus, nustatė, jog dalis Lietuvoje veikiančių tremties ir rezistencijos muziejai neturi juridinio statuso, yra nepakankamai finansuojami, jų veikla nėra koordinuojama, nėra konkrečios už tai atsakingos institucijos.

Disidentai ir politiniai kaliniai kreipiasi į Vakarų šalių vyriausybes

Vilnius (ELTA) – Nepatenkinti Lietuvoje vykdomu teisėjos Neringos Venckienės „politiniu persekiojimu“ buvę SSRS politiniai kaliniai ir disidentai pasirašė atvirą kreipimąsi į JAV ir Europos Sąjungos valstybių vyriausybes.

Šių vyriausybių prašoma imtis tokių pat priemonių, kokių „demokratinės valstybės imasi prieš politinius persekiojimus Baltarusijoje, Rusijoje ir Ukrainoje“ ir „tarptautiniu mastu įvertinti tokius politinius susidorojimus Lietuvoje“. Kreipimesi teigiama, kad su N. Venckiene yra elgiama kitaip negu su kitais Lietuvos piliečiais, taikomi dvigubi reika-

lavimai. Tai siejama su tuo, kad ji „pasisakė prieš Lietuvos teisėsaugos sisteminę ydas“. Pasak kreipimosi, N. Venckienei buvo neteisėtai suvaržyta laisvė, atimtas imunitetas, pateikta sąskaita už prieš ją pačią panaudotą prievartą, jai susirgus neteisėtai kišamasi į jos gydymą.

Kreipimąsi pasirašė kunigai Alfonsas Svarinskas, Robertas Grigas, Algimantas Keina, Vytautas Vaičiūnas, vienuolė Nijolė Sadūnaitė, signatarai Algirdas Patackas ir Algirdas Endriukaitis, Laisvės lygos vadovas Antanas Terleckas. Visi šie asmenys – buvę politiniai kaliniai arba disidentai.

Kunigui J. Sasnauskui paskirta valstybinė pensija

Vilnius (ELTA) – Vyriausybė pritarė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos siūlymui skirti pirmojo laipsnio valstybinę pensiją kunigui Juliiui Sasnauskui kaip labiausiai pasižymėjusiam neginkluoto pasipriešinimo-laisvės kovų dalyviui. Pirmojo laipsnio valstybinė pensija yra keturių valstybinių pensijų bazių dydžio (800 Lt).

Dar mokydamasis Vilniuje, J. Sasnauskas pradėjo bendrauti su žinomais Lietuvos rezistentais Viktoru Petkumi ir Antanu Terlecku. 1976 m. už 1920 m. žuvusių Lietuvos karių pagerbimą per Vėlinės Rasų kapinėse buvo milicininkų sulaikytas ir su-

muštas. Už antisovietinę veiklą 1979 m. buvo suimtas, įkalintas, tardomas. 1980 m. nuteistas laisvės atėmimu 1,5 metų ir papildoma bausme – nutrėmimu 5 metams. Kalintas Vilniuje ir Permės srityje, vėliau ištremtas į Tomsko sritį. Iš tremties paleistas 1986 m.

J. Sasnauskas – vienas iš pirmojo antisovietinio protesto mitingo prie Adomo Mickevičiaus paminklo 1987 m. rugpjūčio 23 d. rengėjų ir aktyvių dalyvių. Šiuo metu J. Sasnauskas – Vilniaus Šv. Pranciškaus Asyžiečio (Bernardinų) bažnyčios kunigas, vienuolis pranciškonas, katalikų radijo „Mažoji

Supaprastinama kreipimosi dėl vizų į JAV tvarka

Vilnius (ELTA) – Nuo šių metų rugpjūčio 23 d. JAV ambasada Vilniuje pereina prie naujos registracijos ir kreipimosi dėl vizų tvarkos. Nauja tvarka leis pareiškėjams užsiregistruoti į pokalbį dėl neimigracinių vizų internetu, naudojantis nauju supaprastintu internetiniu tinklapiu. Naujoji sistema palengvins registraciją į pokalbį, taip pat būtinybės atveju suteiks galimybę kreiptis dėl pokalbio paskyrimo skubos tvarka.

Dėl iškilusių problemų ar klausimų pareiškėjai galės kreiptis į naują skambučių centrą, kuris dirbs nuo 9 val. r. iki 9 val. v. Lietuvoje gyvenan-

tys asmenys negalės naudotis anksčiau teiktomis kurjerio paslaugomis. Svarbiausias pasikeitimas paraiškų teikimo tvarkoje yra konsulinio mokesčio mokėjimas. JAV ambasada atkreipia dėmesį, kad užsiregistruoti į pokalbį bus galima tik po to, kai bus užpildyta anketa vizai gauti (DS-160) ir sumokėtas konsulinis mokeskis. Šis pasikeitimas padės pareiškėjams išvengti nesusipratimų ar klausimų dėl konsulinio mokesčio mokėjimo pokalbio dieną. Išsamesnę informaciją apie naują kreipimosi dėl neimigracinių vizų tvarką bus galima rasti tinklalapyje: http://vilnius.usembassy.gov/nonimmigrant_visas.html

B. Obama apklausose išlaiko persvarą

Washington, DC (BNS) – Naujausia JAV rinkėjų apklausa rodo, kad prezidentas Barack Obama išlaiko persvarą prieš respublikonų kandidatą Mitt Romney. Apklausos, kurią užsakė „NBC News“ ir „Wall Street Journal“, rezultatai rodo, kad B. Obama visoje šalyje pirmuoja 4 proc. Jį palaiko 48 proc. rinkėjų, o jo varžovą M. Romney – 44 proc. Prieš mėnesį B. Obama palaikė 49, o M. Romney 43 proc. rinkėjų.

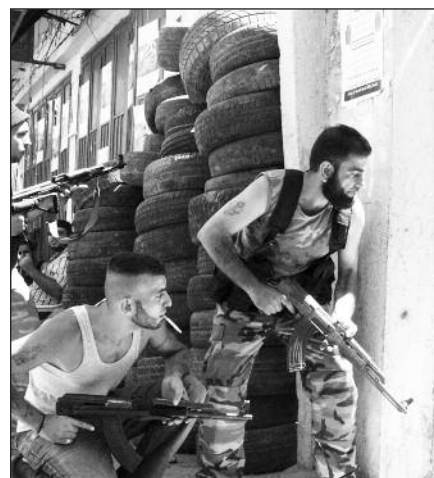
Taip pat prastėja asmeninis M. Romney vertinimas. Šiuo metu jį teigiamai vertina 38 proc. rinkėjų, o neigiamai – 44 proc. Prieš mėnesį jį teigiamai vertino 35 proc. apklaustųjų, o neigiamai – 40 proc. Tuo tarpu B. Obama daugiau rinkėjų vertina teigiamai (48 proc.) nei neigiamai (43 proc.). Apklausa buvo atliekama telefonu nuo rugpjūčio 16 iki 20 d. Joje dalyvavo tūkstantis registruotų rinkėjų.

Libane – mirtini susirėmimai dėl Sirijos

Beirutas (BNS) – Libane septyni žmonės žuvo ir dar per 70 buvo sužeisti, kai dėl konflikto Sirijoje kilo susirėmimai tarp dviejų musulmonų bendruomenių. Susirėmimai tarp sunitų ir alavitų Tripolio mieste tęsiasi jau kelintą naktį iš eilės. Šios dvi musulmonų grupės nuolat nesutaria, bet padėti dar labiau pablogino tai, kad jos palaiko skirtingas kaimyninėje Sirijoje vykstančio konflikto puses. Sirijos prezidentas Bashar al-Asad yra alavitas ir kovoja su daugiausia sunitais sukilėliais.

Libano ministras pirmininkas Najib Mikati, kuris yra sunitas, kreipėsi į abi konflikto Tripolyje puses ir ragino nutraukti „absurdišką mūšį“.

Tripolis yra antras pagal dydį Libano miestas su beveik 200,000 gyventojų. Ten gyvena daugiausia sunitai ir nedidelė alavitų bendruomenė. Neseniai tarp dviejų musulmonų bendruomenių kelis kartus išplies-

Sunitų kovotojai Tripolio mieste. EPA nuotr.

kė smurtas, bet vietos gyventojai teigia, kad pastarąsias dienas susirėmimai buvo ypač stiprūs. Vienas liudininkas pasakojo, kad naudojami stambesni ginklai ir kovos išplito didesnėje teritorijoje.

Rusijos tankų gamintojas plečia veiklą Latvijoje

Maskva (BNS) – Rusijos susivienijimas „Uralvagonzavod“ (UVZ), garsėjantis tankų, traukinių vagonų ir kitų mašinų pramonės gaminių gamyba, plečia savo veiklą ir ketina Latvijoje atidaryti traukinių vagonų surinkimo gamyklą. Plėsdama savo veiklą, UVZ steigia savo bendroves ir Kazachstane.

Latvijos atstovai tikisi, jog šis

projektas gali tapti žymiai realesnis nei vagonų gamyklos statybų Daugpilyje idėja. Šiuo metu rusai ieško tinkamiausios vietos gamyklos statyboms. „Uralvagonzavod“ – įvairių mašinų ir technikos gamintojas, gaminantis daugiau nei 100 rūšių produkciją, tarp kurių – ir karinė technika, kelių tiesimo įranga, įvairūs traukinių vagonai ir talpos.

Sirijos vicepremjeras nesureikšmina B. Obama grasinimų

Maskva (BNS) – Sirijos vicepremjeras Qadri Jamili JAV prezidento Barack Obama grasinimą imtis karinių veiksmų, jei Damasko režimas panaudotų savo cheminį ginklą, pavadino rinkimų triuku. Tai jis sakė žurnalistams po susitikimo su Rusijos užsienio reikalų ministru Sergej Lavrov.

JAV vadovas šią savaitę perspėjo Siriją, kad Washington neleis perkelti arba panaudoti cheminius ginklus,

šioje šalyje tebesitęsiant įnirtingoms vyriausybės pajėgų kovoms su sukilėliais. B. Obama pareiškė, kad nors jis „kol kas“ neįsakė pradėti karinio įsikišimo, Washington „labai atidžiai stebi padėtį“ ir yra parėngęs įvairių planų nenumatytiems atvejams. Prezidentas pridūrė, kad Jungtinės Valstijos bet kokią Damasko mėginimą griebtis savo pražūtingų atsargų laikys „raudonos linijos“ peržengimu.

JAV plaukikė neįveikė Florida sąsiaurio

Miami (BNS) – JAV tolimųjų nuotolių plaukikė Diana Nyad rugpjūčio 21 d., po daugiau nei dviejų dienų kovos su nuovargiu ir medūzų įgėlimais, nutraukė ketvirtą bandymą perplaukti Florida sąsiaurį iš Kubos be narvo, saugančio nuo ryklių. Rugpjūčio 18 d. plaukimą pradėjusi 62-jų metų plaukimo veteranė ketino įveikti 166 km atstumą.

Ši sportininkė ir rašytoja plaukimą pradėjo iš Havanos ir tikėjosi pasiekti Florida salas rugpjūčio 21 d., išbuvusi vandenyje maždaug 60 val.

Tačiau dėl audros ir kelių medūzų įgėlimų D. Nyad kiek atsiliko nuo tvarkaraščio. Tai jau ketvirtas D. Nyad bandymas perplaukti sąsiaurį, skiriantį JAV ir Kubą, kurių santykiai pastaruosius penkis dešimtmečius buvo itin įtempti. D. Nyad pagerino vyrų ir moterų plaukimo atviroje jūroje rekordą, 1979 m. nuplaukusi iš Bahamų į Florida salas. Ji taip pat pasiekė rekordą, kai būdama 50 metų apiplaukė Manhattan salą per 7 val. 57 minutes.

VERSLO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loresetim@gmail.com

LIETUVA

Lietuvos bendrovės bei Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (ERPB) valdoma energetikos bendrovė „E energija“ inicijavo tarptautinio arbitražo veiksmus prieš Latvijos Respubliką ir pateikė pareiškimą Tarptautiniam investicinių ginčų sprendimų centrui Washington, JAV spręsti ginčą pagal šio tarptautinio arbitražo taisykles. „E energija“ pagal sutartį su Latvijos Rezėknės savivaldybe nuo 2004 m. investavo į rajono šilumos ūkio atnaujinimą. 2008 m. Rezėknės rajono savivaldybė, paskelbusi nepaprastąją padėtį, anksčiau laiko nutraukė 30 metų turėjusią galioti šilumos ūkio ilgalaikės nuomos sutartį ir, be atlygio už investicijas, panaudodama ginkluotosios policijos pajėgas, jėga perėmė tiek privataus investuotojo lėšomis atnaujintą turtą, tiek ir tą turtą, kuris priklausė pačiam privačiam investuotojui. UAB „E energija“ reikalavimo Latvijai dėl patirtos žalos suma siekia apie 25 mln. litų. Abiejų pusių bylinėjimosi išlaidos gali siekti dar 10 mln. litų.

Vyriausybė priėmė sprendimą „Sodrai“ paskolinti 795 mln. litų, kad ji turėtų iš ko iki metų pabaigos mokėti pensijas ir kitas išmokas. Taip „Sodros“ skola pasieks beveik 10 mlrd. litų. Negana to, jai reikės rasti pinigų gražinti per krizę sumažintas išmokas. Be viso to, 2013 metai – laikas, kai „Sodra“ privalo pradėti atiduoti senas skolas valstybei ir bankams. Kad atsiskaitytų su senaisiais kreditoriais, „Sodra“ planuoja skolintis iš kitur. Beje, milžiniškos skolos slegia ir pačią valstybę. Centrinės valdžios (be savivaldybių) skola – beveik 43 mlrd. litų, dar apie 1,6 mlrd. litų – savivaldybių skolos.

Tarptautinių prekybos rūmų (angl. International Chamber of Commerce, ICC) Tarptautinio arbitražo teismo Paryžiuje nare pakartotinai trejų metų kadencijai paskirta advokatų kontoros LAWIN partnerė, Lietuvos verslo konfederacijos Arbitražo komisijos pirmininkė Vilija Vaitkutė Pavan. Lietuvos verslo konfederacija yra oficialus Tarptautinių prekybos rūmų atstovas Lietuvoje bei vienas iš Vilniaus komercinio arbitražo teismo steigėjų. ICC tarptautinis arbitražo teismas išlieka bene populiariausia arbitražo institucija pasaulyje. 2007 m. teisme nagrinėjamų bylų skaičius pasiekė 600 bylų ribą per metus ir nuolat au-

go – 2011 m. teismas nagrinėjo 796 bylas. 1923 m. įkurtam Teismui yra priskiriama daugiau kaip 19,000 bylų, kuriose dalyvavo 180 pasaulio šalių atstovai ir teisėjai.

Kasdien duonos gaminius vartoja 80 proc. lietuvių: 53 proc. duoną valgo 1–2 kartus per dieną, 23 proc. – 3–4 kartus, likę 4 proc. – 5 ir daugiau kartų. Tokius rezultatus parodė Lietuvos gyventojų tyrimas. Visai duonos nevartojantys teigė 3 proc. apklaustųjų, 8 proc. duonos gaminiųais vaišinas kas antrą dieną, 5 proc. – kartą per savaitę, 4 proc. – dar rečiau. Dažniausiai lietuviai vartoja juodą (62 proc.), baltą duoną (60 proc.) ir batoną (53 proc.). Vis didesnę populiarumą pastaruoju metu pelno sumuštiniai ir juoda duona su priedais. Kitas duonos rūšis (baltą duoną su priedais, įvairias nesaldžias bandeles, namuose keptą duoną) lietuviai renkasi retai.

Šiomet Lietuvoje prekių ar paslaugų internete jau yra pirkę 42 proc. interneto vartotojų, dažniausiai lietuviai internete perka bilietus ir įvairius renginius, lėktuvo bilietus, drabužius, batus ir papuošalus. Perkančiųjų internete skaičius auga – prieš metus tuo pačiu laikotarpiu prekių ar paslaugų internete buvo pirkę 33 proc. gyventojų. Pirkimas internetu populiariausias yra tarp 20–39 metų amžiaus gyventojų. Nors pagrindiniai pirkėjai internetu yra didmiesčių gyventojai, auga ir mažesnių miestų, miestelių bei kaimų gyventojų, perkančiųjų internete, dalis.

Š. m. liepą į Lietuvos oro uostus atvyko ir iš jų išvyko 22,2 proc. daugiau keleivių negu prieš metus tuo pačiu laikotarpiu. Lietuvos oro bendrovių lėktuvais keleivių vežta 21,5 proc. daugiau negu prieš metus. 2012 m. liepą Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste ir Būtingės terminale krovinių perkrauta 3 proc., šalies oro uostuose – 11,7 proc. daugiau nei 2011 m. liepą. Palyginti su šiuo laikotarpiu, geležinkelio transportu krovinių vežta 7,9 proc., Lietuvos oro bendrovių lėktuvais – 80 proc. mažiau. Šių metų sausio-liepos mėnesiais į oro uostus atvyko ir iš jų išvyko 1,8 mln. keleivių, tai 22,9 proc. daugiau negu 2011 m. tuo pačiu laikotarpiu. Daugiausia keleivių atvyko iš ir išvyko į Jungtinę Karalystę, Vokietiją, Latviją, Airiją ir Daniją.

Ruošiant puslapį naudotasi informacija iš BNS, ELTA, Delfi.lt.

PASAULIS

Tarptautinės vertinimų įstaigos „Standard & Poor’s“ („S&P“) tyrėjai mano, kad tikimybė, jog Jungtinės Valstijos kitamet ir vėl nugrims į recesiją, padidėjo. „S&P“ recesijos JAV tikimybę padidino nuo vasarį numatytų 20 iki 25 proc. Didžiausiai pasaulio ekonomikai sunkiai sekasi atsigauti po gilaus 2008–2009 m. nuosmukio. „S&P“ pabrėžė nerimą dėl recesijos euro zonoje poveikio JAV ekonomikai. Euro zonos BVP per antrą ketvirtį susitraukė 0,2 proc. Agentūra numato, kad bloko BVP šiemet susitrauks 0,6 proc. „S&P“ viliasi, kad politikai iki metų pabaigos sugebės susitarti ir pakeisti įstatymus, kad išvengtų „fiskalinio skardžio“. „Tačiau mes nemano-

me, kad JAV ir Europos ekonomikų būklė kitamet smarkiai pagerės“, – perspėja žinovai.

Belizas yra ant bankroto ribos, nes šią savaitę praleido 23 mln. JAV dol. obligacijų palūkanų mokėjimą. Centrinės Amerikos valstybės Belizo vyriausybė dar turi 30 dienų mokėjimo termino atidėjimo laikotarpį, kad sumokėtų palūkanas, tačiau ji tikriausiai nepajėgs to padaryti. Kreditoriai kaltina Belizą bandant primesti obligacijų savininkams Graikijos stiliaus skolos restruktūrizavimą. Belizo užsienio skola iš viso siekia 544 mln. JAV dolerių. Ginčas pritraukė dėmesį į augančią Karibų šalių skolų našta. Skolas lėmė sumažėjusios įplaukos iš turizmo. Didelės regiono dalies pajamos priklauso nuo turistų iš Europos ir JAV, tačiau dėl pasaulinės finansų krizės turistų skaičius smarkiai sumažėjo.

Technologijų milžinės „Apple“ rinkos vertė pasiekė 623 mlrd. JAV dol. ribą ir taip ji tapo brangiausia JAV bendrove per visą žmonijos istoriją. Ankstesnis rekordas priklausė „Apple“ varžovei – programinės įrangos gamintojai „Microsoft“. 1999 m. šis susivienijimas buvo įvertintas 620 mlrd. dol. „Apple“ – viena didžiausių JAV kompiuterių ir programinės įrangos gamintojų.

Didžiausia Italijos draudikė „Assicurazioni Generali“ planuoja parduoti JAV gyvybės perdraudimo padalinį „Generali USA Life Reassurance“. Pasak informuotų šaltinių, šio verslo kaina gali siekti nuo 800 mln. iki 1 mlrd. JAV dol. „Generali“ jau rengia būtinus dokumentus, kuriuos galiems pirkėjams galės pateikti jau rugsėjį. Padalinys bus parduotas „Generali“ vadovybei siekiant padidinti draudikės pelningumą ir sustiprinti jos kapitalą. Pernai „Generali“ pelnas smuko 50 proc. ir buvo mažiausias nuo 2002 metų.

Italai laikomi blogiausiais vairuotojais Europoje, rodo Nyderlandų kecionų tinklalapio „Zoover“ atlikta apklausa. Italus ypač negabiais už vairo vadino 24 proc. apklaustųjų iš 30,000. Toliau eina graikai, lenkai, vokiečiai, prancūzai, olandai, ispanai, britai, belgai, švedai, danai, šveicarai, norvegai, austrai ir suomiai. Pažymėtina tai, kad italai yra gana savikritiški. Kas ketvirtas jų blogiausiais vairuotojais vadino savo tautiečius. Tarp graikų net 36 proc. nurodė, kad Graikijos vairuotojams reikėtų pasimokyti vairuoti.

Palydovų duomenimis, šio mėnesio pabaigoje tirpstantys Arkties ledynai pasieks rekordinį žemiausią lygį. Mokslininkai iš JAV Nacionalinio sniego ir ledo duomenų centro teigė, kad duomenys rodo, jog ledo danga tuoj pasieks rekordinį lygį – mažesnę nei buvo nustatyta 2007 m. Remiantis naujausia informacija, rugpjūčio 13 d. ledas dengė 483 kv. km teritoriją – mažesnę nei tą pačią dieną prieš 5 metus. Numatoma, kad ledas tirps iki rugsėjo vidurio ar pabaigos.

Didžiausia pasaulyje vėjo turbinų gamintoja „Vestas“ šiais metais ketina panaikinti dar 1,400 darbo vietų, be jau žadėtų 2,300 darbo vietų. Bendrovė darbo vietų naikinimo programą vykdo nuo 2011 m. lapkričio. Pasak „Vestas“ generalinio direktoriaus Ditlev Engel, bendrovė tikisi šia programa sutaupyti iki 250 mln. eurų. Bendras bendrovėje dirbančių žmonių skaičius turėtų sumažėti iki 19,000 žmonių. Per pastaruosius keletus metus „Vestas“ atleido kelis tūkstančius žmonių, daugiausia Danijoje ir Švedijoje. Nors „Vestas“ tebepirmauja pasaulinėje generatorių, skirtų vėjo jėgainėms, rinkoje, jos dalis šioje rinkoje nusmuko daugiau nei du kartus.

Už gražius ir tylus darbus – metų moters žymuo

LORETA EŽERSKYTĖ

Žemaičių Kalvarijoje (Plungės rajonas) vyko išskirtinis renginys. Pedagogai, kultūros darbuotojai, bendruomeninės veiklos puoselėtojai, žolininkei Janinai Danielienėi įteiktas JAV katalikų moterų ateitininkų korporacijos „Giedra“ apdovanojimas – metų moters žymuo „Lietuvė moteris, ypatingai pasižymėjusi krikščioniškų idealų tarvyboje“ ir premija.

J. Danielienė.

Iškilnėse dalyvavo didelis būrys iš įvairių šalies kampelių suvažiuusių žmonių. Juos visus čia sukvietė noras pasidalinti išgyvenimais, patirtais kartu su J. Danieliene dirbant, bendraujant, kuriant ir įgyvendinant įvairius projektus, keliaujant...

Tarp gausaus būrio J. Danielienės gražių darbų liudytojų buvo ir Želvos seniūnijos seniūnas Kęstutis Mikalajūnas bei šios bendruomenės atstovai. Jie ilgą kelią į Žemaitiją sukorė ne atsitiktinai. J. Danielienė beveik dešimtmetį buvo Želvos bendruomenės narė, jos pastangų dėka ir rūpesčiu čia įgyvendinta daug ir įvairių projektų. Želvos žemėje liko giliai įmintos jos pėdos. Želviškiai jos nepamiršo iki šiol, kaip ir ji – Želvos...

Visų Lietuvos moterų įvertinimas

Neeilinėms iškilnėms pasirinkta išskirtinė vieta. Jos vyko Žemaičių Kalvarijos bazilikoje, kuri yra pagrindinė Telšių vyskupijos šventovė, Vakarų Lietuvos piligrimų centras. 1639 m. čia buvo įrengtas pirmasis Lietuvoje Kryžiaus kelias. Jo autentiškos tradicijos išlikusios iki mūsų dienų. Liepos 2–12 d. vykstantys Didieji Žemaičių Kalvarijos atlydai sutraukia tūkstančius maldininkų ir piligrimų. Švč. Mergelės Marijos Apilankymo bazilika, kartu su dar trylia šventovių, kitų pamaldumo tradicijomis garsią mūsų tautos kultūros ir meno paveldo objektų, yra įtraukta į Jono Pauliaus II piligrimų kelią. Popiežius Benediktas XVI bazilikoje esantį Dievo Motinos su Kūdikiu paveikslą įpareigojo vainikuoti Krikščioniškų šeimų Karalienės titulu.

Po šv. Mišių, kurias įvairiaspalviais gėlių žiedais išpuoštoje bazilikoje aukojo Telšių vyskupas augziliaras Linas Vodopjanovas, OFM, iš Jungtinių Amerikos Valstijų atvykusi Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos administratorė Daina Čyviene įteikė garbingą apdovanojimą. Viešnia sakė, kad dalyvaudama iškilnėse Žemaičių Kalvarijos bazilikoje, jausdama čia tvyrančią dvasią, ji išgyvena palaimingas akimirkas – patiria Dangų Žemėje...

„Viešpatie, galbūt esi numatęs man kelią, kad siunti tokį įvertinimą?“ – priėmusi Metų moters žymenį klausė J. Danielienė, dėkojo už įvertinimą ir sakė, kad tai esą ne jos vienos, o visų Lietuvos moterų, jų tylių ir gražių darbų įvertinimas. Žvelgdama į žiedais papuoštą bazilikos altorių ji kukliai prisipažino, jog tądien ji pasijuto kaip viena iš tų daugybės gėlių įvairiaspalvėje žiedų puokštėje...

Susirinko į popietę

Iš bažnyčios, klebono kanauninko Jono Ačo pakviesti, iškilnių dalyviai persikėlė į svetingus Žemaičių Kalvarijos parapijos namus. „Atlapta krūtine, mylinčia širdimi pavėjui

ir prieš vėjąėjau. Ką sutikus apkabindama, kam prašius-neprašius – išsidalindama. Galvojau, niekada neišseks mano meilės šaltiniai, galvojau, mintis pasėta derlių duos. Nesvėčiau, nematavau ir nieko neklausiau: kiek duosit už tai... Ar galima buvo už savo gyvenimo duoną atlygį rinkti? Ir šiandien, tik šiandien giliai supratau, kodėl šitą duoną po trupinį žmonės ir paukščiai plačiai išnešiojo, ir kepalų viso nebematau. Tavęs, mano Dieve, neklausiau, kai sėjau, ir savo dosnumo ir meilės vaisės Tavęs neprašiau – vienintelio tikro Sėjėjo, Kūrėjo... Už tai ir tuščia prieš Tave palikau...“ – šiais širdimi parašytais žodžiais J. Danielienė pasitiko padėkos popietės dalyvius.

Jaukios popietės metu susirinkusieji sveikino J. Danielienę, pasakojo apie įvairiapusišką jos veiklą, dalijosi prisiminimais, skambėjo muzika ir dainos. Renginio metu ne vienas ištare – didelė dovana yra prisiliesti prie plačios Janinos širdies. Tie, kuriems likimo tai buvo lemta, dėkojo už šią dovaną ir su susirinkusiais dosniai dalijosi patirtu gerumu, atidumu, nuoširdumu.

Skyrė naują gyvenimą...

J. Danielienės gimtinė – Nemuno slėnis netoli Kauno. Jau daugiau nei penki dešimtmečiai, kai jos gimtasis kaimas „nuskendo“ – ten dabar tyvuliuoja Kauno marios. Janinos darbinė biografija prasidėjo Šlapaberžėje – šio miestelio mokyklą jaunutė pradinių klasių mokytoja pasirinko baigusi studijas. Po to grįžo į Kauną. Dirbo Kultūros skyriuje, ilgus metus ėjo vadovaujančias pareigas, baigė teologijos studijas, Vienoje mokėsi pedagogikos... Darbai vijo darbus, aktyvi, kūrybiškos sielos ir vietoje nenustygstanti Janina nuolat kūrė naujus planus, projektus ir entuziastingai juos įgyvendindavo. Kaip yra sakę jos bičiuliai, ji į priekį veržėsi visais traukiniais...

Bet vieną dieną gyvenimas tarsi apsisvertė aukštyn kojomis. Moteriai nustatyta onkologinė liga – paskutinė vėžio stadija. Tai nuskambėjo tarsi nuosprendis. Medikai, po kelių su-

dėtingų operacijų ir intensyvaus gydymo kurso nusilpusią savo pacientę išleisdami iš ligoninės, linkėjo jai likusius kelis paskutinius mėnesius pasidžiaugti gyvenimu ir gyventi, kaip patinka...

Tada ji paliko Kauną ir atvažiavo į jai tada mažai pažįstamą vietą – Želvą. Apsistojo klebonijoje jai manė čia, kiek leis jėgos, patarnausianti klebonui ir praleisianti jai skirtas paskutines gyvenimo dienas. „Jau beveik dvidešimt metų man skirta naujo gyvenimo...“ – plačiai šypsosi J. Danielienė ir priduria, jog tam, kad ji gyventų, daugybė žmonių parodė savo meilę ir viltį, karštai meldėsi. Ji pati nuolankiai priėmė likimo siūstus išbandymus ir pasitikėjo Dievu.

Būtent tuo metu, kai ligos alinamam jos kūnui vaistai jau nepadėjo, o jėgų teikė tik viltis, Janina išvydo vaistažoles. Vieną rytą Želvoje išėjusi į pievą gėlių bažnyčios altoriui papuošti, ji intuityviai pasilenkė skinti vaistažolių. Kaip ji pati sakė, ne visiems tąkart patiko jos laukinių gėlių puokštės. Moteris vaistažoles paaugojo Dievui, o jis jas dovanojo jai, kad gydytų.

Žolininkės ūkis žinomas Lietuvoje

Liga pakeitė moters pasaulį ir požiūrį į jį, gyvenimo aplinkybės iš vieno krašto ją perkeldavo į kitą. Iš Želvos ji grįžo į Kauną, o daugiau nei prieš dešimtmetį likimo vingiai J. Danielienę nuvedė į Žemaitiją. Plungės rajone ji įkūrė bendruomenę „Tėviškė“ ir, vykdydama projektą „Retų ir vaistingųjų augalų auginimas ir apsauga Babrunge“, aktyvi moteris pasinėrė į žolynų pasaulį. Dabar ji – ekologinio vaistažolių ūkio, kuriame auginama beveik pusantro šimto rūšių augalų, šeimininkė. Iš šių augalų gaminamos ne tik arbatos, bet ir prieskoniniai. Kiekvienas vaistažolių mišinys yra patikrintas ir išbandytas pačios J. Danielienės.

Žolininkė kartoją, kad žmogui nieko nėra neįmanomo, ir šiuos žodžius liudija savo pavyzdžiu.

Nukelta į 13 psl.

Popietės dalyviai prie parapijos namų.

Dainos Čyviene's nuotr.

PASKUTINĖ KADENCIJA.

Prezidento dienoraščiai

VALDAS ADAMKUS

Nr. 55

Beveik naktį (22 valandą) paskabino Raimundas Mieželis ir primygtinai kvietė keturiese (Gediminas Kirkilas, Albinas Januška, jis ir aš) susitikti jo sodyboje ir pasikalbėti apie politinę padėtį. Pasakiau, kad pagalvosiu ir pranešiu rytoj ryte. Manau, kad tai Albino iniciatyva. Vyriausybės veiksmai jau jiems patiems kelia rūpesčių ir dabar ieško išeities iš keblios padėties, mėgina įtraukti ir mane.

2007 metų rugpjūčio 21 diena, Vilnius. Mąsčiau apie vakarykštį Raimundo Mieželio skambutį ir pasiūlymą susitikti. Nusprendžiau pas jį į sodybą nevažiuoti. Paskambinau jam ir pasakiau, kad jeigu jie nori su manimi pasikalbėti, gali atvažiuoti pas mane į Turniškes. Mano pasiūlymas priimtas.

2007 metų spalio 27 diena, Vilnius. Pirmą kartą lankiausi statuose Valdovų rūmuose. Statybos vyksta sparčiai, tuoj bus pradėta vidaus apdaila. Mane lydėjo visas rūmų atstatymo komitetas, vadovaujamas Algirdo Brazausko. Anksčiau esu ne kartą skeptiškai atsiliepęs apie šį sumanymą, abejoju, ar vertėjo skubėti jį įgyvendinti, kai yra ir svarbesnių objektų, kur buvo galima panaudoti rūmams atstatyti leidžiamus pinigus. Tačiau dabar jau nebėra prasmės apie tai kalbėti. Rūmus reikia baigti statyti, įrengti kuo įdomesnes ekspozicijas ir atverti visuomenei. Tai, kas jau padaryta, palieka labai gerą įspūdį. Manau, atsiras dar vienas turistų traukos centras Vilniuje.

2007 metų lapkričio 7 diena, Vilnius. Pakviečiau į Prezidentūrą pietų profesorę Vandą Zaborskaitę. Ji jau išėjusi į pensiją, bet aktyviai bendradarbiauja su spauda ir rašiniuose atvirai išsako mane ne visada įtikinantį, bet drąsų ir skatinantį diskusijas požiūrį į mūsų šiandienos gyvenimą. Kalbėjomės daugeliu temų – ir apie mus abu nuviliantį Seimo darbą, ir apie Liustracijos įstatymą. Šiais klausimais galvojame panašiai – turime baigti iliustraciją ir pagaliau padėti tašką sąskaitų su praeitimi suvedinėjimui.

Apie tai kalbėsiuosi su opozicijos lyderiu Andriumi Kubiliumi. Ketinu jam atvirai pasakyti, kad nesu patenkintas bendradarbiavimu su konservatoriais. Jaučiu ir jų nepasitenkinimą, bet man nepriimtina, kad jie visus veiksmus grindžia siauru partiškumu. Net susideda su paksistais ir darbiečiais, nors šių veikla griaua valstybės pamatus. Čia jau, matyt, jaučiama ir rusų specialiųjų tarnybų įtaka. Anksčiau labai atsargiai vertindavau tokius įtarimus, galvodavau, kad gal sutirštinaš palvos. Dabar turiu pripažinti, kad klydau taip manydamas. Susipažinęs su VSD surinkta ir vis papildoma operatyvine informacija įsitikinau, kad padėtis rimta. Ir tokiomis aplinkybėmis Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas murkdosi partinėse intrigose, o į pavojų valstybei numoja ranka.

2007 metų lapkričio 8 diena, Vilnius. Mano atmesto Liustracijos įstatymo svarstymas Seime peržengė

bet kokias padorumo ribas. Visus pranoko Petras Gražulis ir Egidijus Klumbys. Šie rėksniai net reikalavo pašalinti prezidentą kaip kegebistą! O apie pačią iliustraciją kalbėta mažiausiai. Įstatymą Seimas balsų dauguma atmetė, bet paaiškėjo, kas su kuo buvo sudarę sandorius – Rasa Juknevičienė pasipiktino neva jos partiją išdavusiais darbiečiais. Pasirodo, konservatoriai buvo susitarę su paksistais ir darbiečiais balsuoti prieš mano veto, bet pastarieji žaidė savo žaidimą.

2007 metų lapkričio 12 diena, Vilnius. Nelengva diena. Pirmiausia iš ryto susitikau su vidaus reikalų ministru Raimundu Šukiu. Jis pasakojo, kokia padėtis susiklostė Policijos departamente bei ministerijoje, ir įteikė atsistatydinimo pareiškimą. Padėkojau jam už indėlį gerinant vidaus reikalų sistemos darbą, bet pasakiau, kad po Skuode įvykusios tragedijos turiu priimti jo atsistatydinimą.

Tuomet susitikau su policijos generaliniu komisaru Vytautu Grigavičiumi. Išsamiai aptarus situaciją policijoje, turėjau jam pareikšti, kad prašau jo atsistatydinti. Tai būtina stiprinant vadovų asmeninę atsakomybę už padėtį jų vadovaujamosiose įstaigose.

2007 metų lapkričio 14 diena, Stokholmas. Dvi dienas Švedijoje susitikimas vijo susitikimą. Daugiausia kalbėjomės apie energetikos reikalus. Ir visi pokalbiai buvo dalykiški, neformalūs. Vienintelis oficialus susitikimas – su Švedijos karaliumi Carlu XVI Gustafu, bet taip pat tik dėl protokolo reikalavimų, o bendravome laisvai ir šiltai.

Likau labai patenkintas pokalbiais su švedų energetikais apie elektros kabelio į Lietuvą projektą. Jie tvirtai remia mūsų šalies prisijungimo prie Skandinavijos tinklų idėją. Estija jau sujungta su Suomija, o ši – su Norvegija ir Švedija. Kuo greičiau tai reikia padaryti ir mums. Man labai patinka tik švedų prielaida, kad kabeliu elektra gali būti tiekiamą 2016 metais. Manau, būtų galima projektą įgyvendinti ir greičiau, gal net 2012–2013 metais. Tiesiog reikėtų nedelsti ir visus procedūrinius klausimus spręsti kartu su projektavimo darbiais.

Apie elektros kabelio projektą kalbėjausi ir su garsios Švedijos finansininkų šeimos Walenbergų atstovais. Stiprią politinę paramą žadėjo parlamentarai.

Ypač svarbus buvo pokalbis akis į akį su Švedijos ministru pirmininku Fredriku Reinfeldtu. Jis pritarė mano minčiai, kad reikėtų nutiesti kabelį ne nelaukiant 2016 metų, ir žadėjo pasidomėti, kaip būtų galima paspartinti darbą. Bet mane nustebino viena pašnekovo pastaba: esą jiems kelia susirūpinimą partnerių iš Lietuvos ryšiai su rusais. Tai švedų žvalgybos informacija, bet gal ji paremta tik prielaidomis. Patikinau Švedijos premjerą, kad į šį faktą atkreipsime dėmesį. (Reikės apie tai pasikalbėti su Povilu Malakausku.)

Bus daugiau.

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
**4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL**
Tel. 708-422-8260

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
**6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638**
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

Už gražius ir tylius darbus...

Atkelta iš 12 psl.
Medikų gyventi vos kelis mėnesius liko tik žodžiais. Janina vaistažolėmis sustiprino savo sveikatą, dabar žolelių receptais bei patarimais ji dosniai dalijasi su kitais, į ją kreipiasi įvairių sveikatos bėdų kamuojami žmonės. Su jos patarimų laukiančiais pirkėjais ji susitinka Klaipėdos ekologiniame ūkininkų turgelyje, kuriame prekiauja jau antrą vasarą. Jos žolelių mielai ragauja ir arbatinės „Špitolė“ lankytojai. Be to, J. Danielienės namų durys visuomet atviros – čia gali užsukti kiekvienas, kuriam reikia patarimo, paguodos. Šeiminkė savo svečių jau net neskaičiuoja. Kiek jų kurią dieną apsilankė, vakare išduoda tik neišplauti arbatos puodeliai...

Jau keleri metai J. Danielienės visos dienos skirtos vaistažolių ūkiui. Negana to, žolininkė daug keliauja po Lietuvą, skaito paskaitas, dalijasi sukaupta patirtimi.

„Ji man primena Motiną Teresę“

Iškilmėse dalyvavusi D. Čyvienė džiaugėsi, jog iš JAV atkeliavęs 2011 metų moters žymuo atiteko būtent J. Danielienei.

Išėivijos lietuvių šeimoje gimusią D. Čyvienę su Janina supažindino JAV gyvenantis kunigas Antanas Saulaitis, SJ. Iš pradžių jos susirašinėjo, o praėjusią žiemą trumpam susitiko Lietuvoje. Po šio susitikimo D.

Čyvienę labiausiai patraukė Janinos teisingumas, sugebėjimas suvesti ir suburti žmones, mokėjimas su visais sugyventi.

„Ji labai užsiėmusi ir rūpinasi labdara. Ji energinga, o savo talentus ir energiją naudoja ir dalijasi su kitais. Man ji primena Motiną Teresę“, – sakė D. Čyvienė. Ir priminė kunigo A. Saulaičio žodžius, pasakytus apie Janiną: „Ji be galo veikli, išmintinga, katalikiška, krikščioniška...“

Dvidešimt penktoji žymens gavėja

D. Čyvienė papasakojo, kad ateitininkų korporacijos „Giedra“ žymuo įsteigtas 1986 m. prelado Juozo Prunskio iniciatyva. Jis tapo ir premijos mecenatu. Kas dveji metai JAV veikianti korporacija „Giedra“ išrenka krikščioniškų idealų tarnyboje labiausiai pasižymėjusią moterį ir ją pagerbia. Pirmoji premija buvo įteikta Lietuvos generalinei garbės konsulei Juzei Daužvardienei.

„Metų moters žymenį pelnė nemažai pasaulyje ir Lietuvoje žinomų aktyvisčių. Tai sesuo Nijolė Sadūnaitė, diplomatė Gintė Damušytė, žurnalistė Aldona Žemaitytė, sesuo Ignė Marijošiūtė ir dar dvi dešimtys moterų. J. Danielienė – dvidešimt penktoji“, – sakė D. Čyvienė.

„Gimtoji žemė“
2012 m. liepos 17 d.

European Restaurant in Lemont
looking for part time person with
kitchen experience.
Call **630-464-8773**

Sewing/Installing fabric on walls
WOMEN and men with artistic
touch can apply. Reliable, must
speak English, have car. Will train,
full time, Palatine. **847-202-0642**

IEŠKO DARBO

* **Moteris** ieško vyresnių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis ir anglų kalba. Tel. 773-507-4810.

* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Sąžininga, darbšti, buitinė anglų kalba, gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Tel. 773-707-7902.

* **Vyras** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną, išleisti

atostogų. Patirtis, rekomendacijos, vairuoja, legalūs dokumentai. Tel. 312-307-4619.

* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo lietuvių šeimose. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 708-323-6359.

* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Turi rekomendacijas ir patirties. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Tel. 708-691-2948.

Chicagos lietuvių golfo klubas ir jo istorija

VYTAS VAITKUS

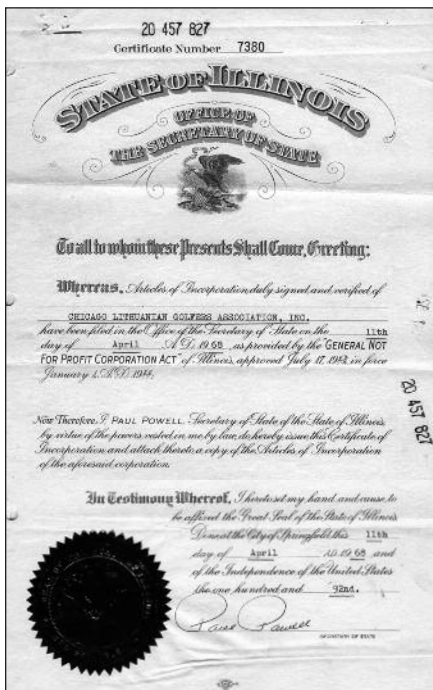
Istorijos šaltiniai teigia, kad pirmas lietuvis į Ameriką atvyko 1660 metais. Tai buvo dr. Aleksandras Kuršius, apsigyvenęs New York. Po jo per 350 metų į Ameriką atvažiavo tūkstančiai mūsų tautiečių. Dalis jų įsikūrė Čikagoje. Jie įsteigė itin daug draugijų, bažnyčių, įvairių klubų ir t. t. Dauguma tų organizacijų atliko savo paskirtį ir dėl įvairių priežasčių dingę, nepalikę jokių pėdsakų, tačiau vienas iš tų senų klubų vis dar veikia, ir labai gerai. Tai Chicagos lietuvių golfo klubas (CLGK).

Pirmo susirinkimo dalyviai, 1967 metai. Pirmą eilę (iš k.): J. Kazanauskas, dr. S. Biežis, O. Biežienė, tėvas J. Borevičius, SJ; antroje eilėje: E. Lapas, R. Korzonas, J. Baris, dr. V. Dargis, T. Bukaveckas, M. Jagutis, S. Velbasis.

Pradžių pradžia

1967 metais vieno suėjimo metu adv. C. P. Kal (Kalinauskas) teigė, kad jau 1926 m. nemažai žinomų Amerikos lietuvių žaidė golfą ir ėmė galvoti, kad reikia įkurti lietuvių golfo klubą Čikagoje. Toje golfo žaidėjų grupėje buvo tokie tuo laiku žinomi lietuviai kaip dr. S. Biežis, dr. Bložis, dr. Davidonis, adv. C. P. Kal, dr. Karalius, J. Pakel, D. Pivariūnas, dr. Strikulis ir kt. Panašiai rašė ir Edvardas Šulaitis „Drauge“ (2004 m. gruodžio 17 d.). Pasiremdamas A. Ambrozės sudaryta „Chicagos lietuvių istorija“ (1967 m.), jis rašo, kad CLGK buvo suorganizuotas 1926 m. Bridgeport lietuvių telkinyje. Knygoje „Išeivijos lietuvių sportas“ (1986 m. Kanada) rašoma apie steigiamąjį CLGK susirinkimą, įvykusį „Sandaros“ laikraščio patalpose 1928 m.

1928 m. balandžio 11 d. klubas buvo įregistruotas Illinois valstijoje kaip pelno nesiekianti organizacija.

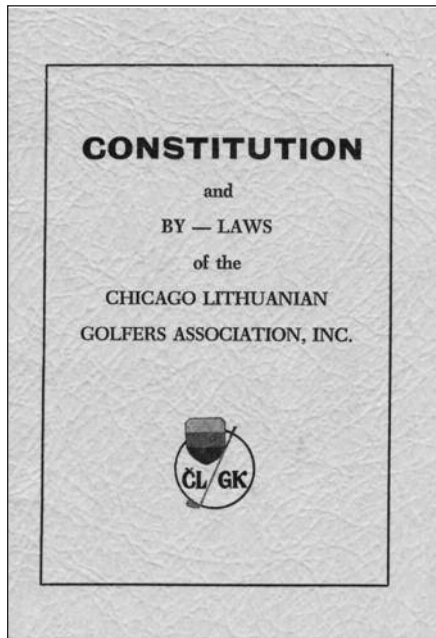
Tarp steigėjų minimi: dr. S. Biežis, dr. Bložis, dr. Davidonis, adv. C. P. Kal, dr. Karalius, J. Pakel, J. Pivariūnas, dr. Strikulis. Teigiama, kad klubui priklausė apie 70 narių.

Remiantis dr. G. I. Bložio straipsniu „Drauge“ (1938 m. rugpjūčio 22 d.), oficialiai CLGK buvo įkurtas 1933 m. rugpjūčio 28 d. Klubą įkūrė 9 lietuviai golfo entuziastai ir pavadino jį Lietuvių golfininkų sąjunga. Tie įkūrėjai buvo: dr. S. Biežis, A. Bielskis, dr. G. I. Bložis, dr. K. Kliauga, dr. S. Nares, D. Pivariūnas, N. C. Poczulp, L. Simutis ir J. Vitkus. Tais metais sąjunga turėjo apie 165 narius. Deja, nepavyko surasti duomenų apie są-

jungos veiklą vėlesniais trejais metais.

1937 m. pasirodė toks pranešimas: „Lietuvių Golfininkų Sąjunga šaukia metinį susirinkimą trečiadienį, sausio 6 d. 8 val. vakare „Margučio“ svetainėje, 6812 S. Western ave. Bus paskelbtas vajus nariams verbuoti ir tam yra paskirta daug dovanų vajaus darbuotojams. (...) Taipgi bus išduoti įvairūs reportai apie klubo stovį. Bus ir valdyba renkama 1937 metams. Valdyba ir Komisija kviečia visus dalyvauti. Veik. rašt. Dr. G. I. Bložis.“

Kitame pranešime, paskelbtame „Drauge“ (1937 m. balandžio 7 d.) rašoma: „Sportininkai juda. Štai ir vėl pavasaris, kuris mus vilioja į laukus. Mes tarsi tie paukščiai narvelyje, žiūrime pro langus ir taikomės išsprukti į laisvę, į girių ar tai į golfo aikštę, kur nors pakviestu tyru oru iš po slegenčios žiemos. (...) Seni golfo mėgėjai jau pradėjo rūpintis sąjungos

CLGK konstitucija, narių priimta 1968 metais.

būtimi. Daugeliui žinomi bankininkai Jonas Brenza ir jo brolis Julius Brenza, pirmi užsimokėjo Sąjungai duoklę už 1937 metus. Taigi į pirmas eiles pateko adv. J. B. Borden, dr. M. Strikol, dr. J. Šimkus, dr. J. Kiela, dr. C. K. Kliauga, J. Misevičius, Geo. Paukštis, kun. A. Juškevičius, P. Smith, dr. C. Svenčiškas, dr. A. J. Šimkus, St. Drigot ir kiti.

Pirmas Sąjungos turnamentas įvyks gegužės 9 d. Glenagles Golf Course. (...) Į Golfininkų Sąjungą vertėtų bile kam priklausyti, nes per turnyrą kas nelošia golfą, gali lošti kortomis bile lošimą, ypatingai moterims. (...) Dabar eina Sąjungos vajus, naujų narių verbavimas. Kas įdomiausias golfu, prašoma kreiptis į valdybą arba pašaukti Canal 6122. Gaus visas informacijas. Vajus tęsis tik iki gegužės 5 d. Turiu pastebėti, kad Glenagles menedžeris Sąjungos nariams aikštę duoda labai sumažinta kaina – „green fee“, beveik pusę kainos. Dr. G. I. Bložis, L.G.S. raštininkas.“

1937 m. liepos 7 d. „Drauge“ rašoma apie pasisėkusį birželio 30 d. turnyrą: „Išvažiavimas buvo labai sėkmingas. Dalyvių buvo daugiau negu tikėtasi. Per vakarienę įteiktos

gražių trofėjų ir kitų dovanų. (...) Dr. G. I. Bložis, turnyro pirmininkas“

Po šio aprašymo „Drauge“ daugiau žinių apie klubo veiklą nepavyko rasti. Tikriausiai prasidėję neramumai pasaulyje prieš Antrąjį pasaulinį karą ir vėliau, kai dauguma vyrų golfo lazdas iškeitė į šautuvus, golfininkų veiklą sulėtino. Adv. Kal, vienas iš senųjų klubo narių, per vieną mūsų susirinkimą apie 1968 m. sakė, kad per karą klubas buvo neaktyvus, golfą žaidė tik atskiros grupės žaidėjų.

Nauja banga – nauji žaidėjai

Nauja lietuvių banga į Čikagą pradėjo atvažiuoti 1949–1950 metais. Aišku, tada niekas iš atvykėlių nežaidė golfo, nes pirma reikėjo įsikurti. Vienas iš pirmųjų pradėjusių žaisti golfą Čikagoje buvo Kęstutis Biskis, veiklus Inžinierių sąjungos Čikagos skyriaus narys. Inžinieriai viename savo susirinkime pradėjo kalbėti, kad jiems reikia daugiau fizinio aktyvumo. Lietuvių pagrindinis sportas – krepšinis – buvo pernelyg aktyvus sąjungos nariams. Daugeliui pasirodė, kad golfas jiems labiau tiktų.

Biskis surengė pirmas lietuvių

CLGK pirmoji valdyba (iš k.): B. Žemaitis, dr. V. Dargis, J. Baris (pirm.), K. Biskis ir R. Korzonas.

dovanos laimėjusiems: Dr. Gusseinui ir Mrs. Stevens. Kalbėtojai buvo: adv. C. P. Kal, teisėjas Ziuris, dr. S. Biežis, D. Pivariūnas, A. Tulys, Kuraitis ir kiti. Dr. Zymont vedė vakarą. Rugsėjo 5 d. bus kitas panašus turnyras.“

Tame pačiame dienraštyje jau 1938 m. rugpjūčio 22 d. pranešama apie sezono baigimo turnyrą: „Chicagos Lietuvių Golfininkų Sąjunga sezono baigimo turnyrą ir tuo pačiu minėjimą Sąjungos penkių (5) metų sukaktį rengia rugsėjo 11 d. Kinsman Golf Club. Laukas randasi prie 143 ir Parker Rd.

Sąjungos pirm. P. D. Pivaronas Brothers Bakery savininkas yra vienas iš senųjų golfo žaidėjų, taiga vienas iš pirmųjų Sąjungos narių. Golfininkų Sąjunga suorganizuota 1933 m. rugpjūčio 28 d., Antano Bielskio vaistinėje.

Pirmame susirinkime dalyvavo sekantieji asmenys: Dr. S. Biežis, A. Bielskis, dr. G. I. Bložis, dr. K. Kliauga, dr. S. Nares, D. Pivaronas, N.C. Poczulp, L. Simutis, J. Vitkus. P. D. Pivaronas išrinktas pirmininku ir sėkmingai vadovauja Sąjungai. (...) Šimet Sąjunga yra labai turtinga gražiomis trofėjomis. Taigi bus didelė kova sekančiame turnamente už tas trofėjas. (...) Noriu padaryti golfo mėgėjams pastabą, jog bile golferis, jei tik lietuvis gali priklausyti prie Sąjungos ir užsimokėjęs \$2.00 lošti Sąjungos turnamente bei kontestuoti dėl

golfo varžybas, į jas pasikvietęs keletą pažįstamų golfo žaidėjų. Vienas iš jų buvo naujas ateivis dr. Vytautas Dargis, kitas John J. Kazanauskas – vienas iš senųjų klubo narių ir žaidėjų. Jiedu, ilgai nelaukdami, Biskiui pritariant, pradėjo burti didesnę golfo žaidėjų grupę, įtraukdami visus to meto lietuvių kilmės žaidėjus. Pasikvietę talkon Joną Barį, 1967 m. pradžioje sudarė organizacinį komitetą.

Pirmame susirinkime dalyvavo: Jonas Baris, Ona Biežienė, dr. S. Biežis, Kęstutis Biskis, tėvas Jonas Borevičius, SJ, Tadas Bukaveckas, dr. Vytautas Dargis, Mykolas Jagutis, John Kazanauskas, Raimundas Korzonas, Edvardas Lapas ir Simas Velbasis. Po trumpo apsikėitimo nuomonėmis grupė nutarė surengti golfo varžybas ir šaukti steigiamąjį susirinkimą, pateikiant du esminius pasiūlymus: a) apjungti Čikagos ir apylinkių lietuvių į vieną golfo vienetą; b) šis vienetas turėtų būti daugelį metų egzistavusios Chicagos lietuvių golfo sąjungos tęsinys.

Paruošiamuosius darbus vykdyti buvo pavesta Bariui, Biskiui ir Dargiui su teise į pagalbą pasikviesti likusius komiteto narius. Susirinkimui vieta buvo gauta „Cog Hill CC“, Lemont, IL.

Apie registraciją paskelbta lietuviškuose laikraščiuose. Pradėjo plaukti atsiliepimai, tačiau daugiau

Pradininkai CLGK pirmame turnyre, 1967 metais. Iš k. į d.: dr. V. Dargis, dr. S. Biežis, J. Kazanauskas, J. Baris. (Biežis ir Kazanauskas – senieji ateiviai, Dargis ir Baris – naujieji.)

sia dalyvių sutraukė kiekvieno komiteto nario pažintys. Pavyzdžiui, dr. Biežis ir Kazanauskas į lietuvių golfo žaidėjų eiles vėl sugražino J. Mackiewicz, sr., P. Massie, J. Pakel, A. Rudį, J. Zuri, Josephine Miller ir keletą kitų ankstesnės kartos lietuvių. Kal dalyvavo su sūnumi Darvin. Vėlesniais metais Darvin sūnus Mark Kal, jau trečios kartos atstovas, yra ne kartą gynęs klubo spalvas Šiaurės Amerikos Lietuvių fizinio auklėjimo sporto sąjungos (ŠALFASS) pirmenybėse. Pirmieji klubo nariai – jau naujos kartos – buvo: J. ir R. Izokačiai, N. Janickas, J. Jurgėla, N. Juškus, J. Kregždys, J. Kubilius, A. Lauraitis, R. ir Z. Petkai, L. Plenys, dr. O. Nakas, B. Racevičius, A. Rūgštelė, A. Smolinskas, P. Urbutis, A. ir B. Vasiai, R. Korzonas, V. Vaitkus, A. Vengris ir B. Žemaitis.

Pirmasis atkurto klubo turnyras

Gražią 1967 m. birželio 11 d. daugiau nei 45 golfininkai atvyko į pirmą turnyrą, vykusį „Cog Hill” golfo lauke. Pirmąjį turnyrą laimėjo jaunasis Darvin Kal. Po varžybų beveik visi dalyvavo vakarienėje ir susirinkime. Visi su užsidegimu pritarė minčiai burtis į golfo vienetą ir tapti atgimstančio Chicago golfo klubo nariais. Į pirmą valdybą buvo išrinkti: Jonas Baris, Kęstutis Biskis ir Vytautas Dargis. Į valdybą buvo pakviesti du jauni, darbštūs ir sportui atsidavę asmenys Raimundas Korzonas ir Benius Žemaitis.

Bariui sutikus būti klubo prezidentu, pradėtas darbas atnaujinti organizaciją ir paruošti jos įstatus. Čia daug pasidarbavo valdybos teisinių patarėjų pakviestas būti adv. Kal. Jis paruošė klubo konstituciją, kuri buvo pristatyta visuotiniame klubo susirinkime 1967 m. spalio 8 d. ir su pakeitimais priimta 1968 m. kovo 29 d. Tų pačių metų balandžio 11 d. klubas buvo įregistruotas Illinois valstijoje kaip pelno nesiekianti organizacija. 1971 m. sausio 30 d. JAV Iždo departamentas klubą atleido nuo federalinių mokesčių.

Oficialiai klubas pavadintas „Chicago Lithuanian Golfers Association Inc.” Bet šis vardas kažkaip neprigijo ir klubas iki šiol yra vadinamas Chicago lietuvių golfo klubas.

CLGK turi du garbės narius: dr. Stasį Biežį ir adv. C. P. Kal. Jie buvo vieni iš pirmųjų klubo narių ir per keliasdešimt metų padarė daug gero mūsų klubui ir lietuvybei.

Klubo organizacinė struktūra ir veikimo gairės bei taisyklės yra nus-

tatytos CLGK konstitucijos. Klubo nariai per metinį klubo susirinkimą išrenka 5 narius į valdybą vieneriems metams. Klubo metiniai susirinkimai vyko iki maždaug 1990 m.

Klubo narių skaičius kasmet keičiasi. 1967 m. buvo 50 narių; 1974 m. – 120; 1976 m. – 125; 1980 m. – 108; 1982 m. – 127; 2008 m. – 84, o 2012 m. – 85 nariai. Nario mokestis 1937 m. buvo 2 dol. visai šeimai, 2012 m. jis yra 40 dol. nariui ir 10 dol. jauniams.

CLGK dalyvavimas lietuviškoje veikloje

Klubas dalyvavo ir kitoje lietuviškoje veikloje. Pavyzdžiui, kai 1968 m. būsimasis Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus, mūsų klubo narys, kandidatavo į Čikagos Sanitary District patikėtinius, CLGK buvo pakviestas ir sutiko paremti jo rinkiminę kompaniją. Bariui pirminkaujant komitetui, surengtos golfo varžybos (dalyvavo 120 žaidėjų) ir pagerbimo pobūvis, kurio metu surinkta 5,000 dol. CLGK retai atsisakydavo paremti lietuviškas mokyklas, sportines išvykas bei sporto sambūrius.

Turnyrai ir žaidėjai

CLGK paprastai turi 10 nuolatinių turnyrų per sezoną: sezono atidarymo pavasarinį; Geltono kamuoliuko turnyrą; Atminimo (Memorial Day) dviejų dienų turnyrą; Pirmą ir antrą vasaros turnyrus; Pro-Am turnyrą; klubo kvalifikacinį į ŠALFASS tarpmiestinį turnyrą; dviejų dienų; klubo čempionatą; rudeninį ir sezono baigimo turnyrą su pokyliu. Nuo 1968 iki 2010 m. turėjome pievelių turnyrą (angl. match play). 2011 m. dėl įvairių priežasčių ši turnyrą laikinai sustabdėme.

Apie 1985 m. pradėjome rinkti geriausią metų žaidėją, surinkusį daugiausiai taškų per sezoną. Laimėtojai buvo: 1990 – V. Vaitkus; 1991 – A. Dagys ir Aldona Vaitkus; 1992 – V. Vaitkus; 1993 – Z. Urba ir A. Vaitkus; 1994 – T. Vaitkus ir A. Vaitkus; 1995 – R. Kleiza ir A. Vaitkus; 1996 – R. Bartašius; 1997 – A. Žvinakis; 1998 – T. Vaitkus; 1999 – R. Kleiza ir Rita Karas; 2000 – A. Dagys ir D. Ringus; 2001 – R. Kleiza ir Irena Kleiza; 2002 – A. Dagys ir A. Vaitkus; 2003 – R. Kleiza ir A. Vaitkus; 2004 – T. Vaitkus ir Aldona Urba; 2005 – A. Urba ir A. Vaitkus; 2006 – P. Dagys ir A. Vaitkus; 2007 – T. Vaitkus ir A. Vaitkus; 2008 – T. Vaitkus ir A. Vaitkus; 2009 – L. Cepelė ir A. Vaitkus/A.Urba; 2010 – T. Vaitkus ir A. Vaitkus; 2011 – R. Kleiza ir I. Kleiza.

Be reguliarių turnyrų klubo na-

Mielai draugei ir kolegei

A † A

op. solistei ROMAI MASTIENEI

mirus, mano gili užuojauta jos vyrui VIKTORUI, sūnui LINUI su šeima bei kitiems artimiesiems.

Dana Stankaitytė

Filatelistų draugijos „Lietuva” Garbės nariui ir mecenatui

A † A

dr. JURGIUI VENCKŪNUI

iškeliavus amžinybėn, nuoširdžią užuojautą reiškia-
me jo žmonai ALDONAI, svainiui prof. dr. ALGIRDUI
AVIŽIENIUI, jo šeimai ir artimiesiems.

Filatelistų draugijos „Lietuva”
valdyba ir nariai

riai dalyvauja įvairiose iškylose ir turnyruose. Anksčiau labai populiarius buvo „John Pauga Open” ir „Jono Talandžio Invitational”.

Daug metų turnyrus rengdavo Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Čikagos skyrius. Vyriausiais organizatoriais buvo Kęstutis Biskis, Jonas Baris ir Albinas Smolinskas. Po inžinierių turnyro visada vykdavo gegužinė Biskio sodyboje.

Inž. A. Rudis įteikia taurę laimėtojui ir inžinierių turnyro organizatoriui Albinui Smolinskui, apie 1980 metus.

Siekiant surinkti lėšų ir pritraukti naujų narių, golfo metinius turnyrus nuo 1994 iki 2006 m. rengdavo Lietuvių Fondas. Šių turnyrų organizatoriai ir dauguma žaidėjų buvo CLGK nariai.

Vienas iš mūsų geriausių golfininkų tuo laiku Raimundas Panaras apie 1975 m. kiekvieną sekmadienį rengė žaidynes „Silver Lake CC”. Tai truko maždaug 25 metus. Jaunoji karta tęsia šiuos žaidimus, tik dieną pakeitė į šeštadienį.

Žiemos išvykos

Apie 1970 m. sausio pabaigoje-vasario pradžioje CLGK pradėjo rengti žiemos išvykas į šiltesnius kraštus. Pirmosios žiemos išvykos buvo tiktai vyrams. Jie važiuodavo į Biloxi, Mississippi. Po keleto metų Bario pasiūlymu pradėtos organi-

zuoti žiemos išvykos kartu su moterimis.

Pirma išvyka į Sebring, Florida, labai pasisekė, todėl keletą metų važiavome į tą pačią vietą. Vėliau kelionės buvo organizuojamos į kitas vietas: Brownsville, Texas, Bahamas, Rio Rico, Arizona, Ixtapa, Cancun, Puerto Vallarta, Manzanillo. Paskutinės keturios vyko Meksikoje. Vietą, kur keliausime, parinkdavo kelionių organizatorius. Organizatoriais buvo: Jonas Talandis, J. Baris, Edvardas Lapas, A. Traška, Arvydas Karas, J. Kredys, V. Vaitkus.

Visos kelionės buvo ypatingos ir įdomios. Pavyzdžiui, 1986 m. pirmą sykį važiavome į Manzanillo, Mexico. Aš kaip tik tą išvyką organizavau. Klubo nariai galvojo, kad gali būti per brangu, todėl nelabai norėjo dalyvauti, vis dėlto susidarė 18 žmonių grupė. Atsiradome „Las Hadas” viešbutyje sausio 26 d. Kaip tik tą dieną Čikagos futbolo komanda „Bears” žaidė „Superbowl” su New England komanda. Mes, visi čikagiečiai, norėjome matyti rungtynes. „Las Hadas” viešbučio vadovybė dideliame vestibulyje pastatė didelį ekraną. Prisirinko labai daug žmonių. Nors viešbučio darbuotojai visai bandė, bet negalėjo gauti transliacijos anglų kalba, tiktai ispaniškai. Bet mes jiems sakėme, kad tai kalba nėra svarbu. Tarp mūsų buvo Stasys Baras, operos solistas. Kai prieš žaidimą giedojo Amerikos himną, Baras prisijungė ir taip gražiai sugiedojo, kad visi jam po to plojo. Per žaidimą „Margaritos” tekėjo upeliais, o mums nereikėjo už jas mokėti. „Bears” žaidimą laimėjo.

Didžiausia visų nuostaba buvo tada, kai kitą dieną golfo kurse mokėjome tiktai 2 dol. už žaidimą. Tai buvo neįtikėtina pigu. Visi dalyviai buvo labai patenkinti žiemos išvyka, o tie, kurie nedalyvavo, jautėsi nusi-vylę.

Bus daugiau.

Vytas Vaitkus – vienas iš CLGK iškūrėjų, klube ejęs įvairias pareigas, ŠALFASS narys.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Brighton Park Švč. Mergelės Marijos** Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) sekmadienį, rugpjūčio 26 d., 10:30 val. r. šv. Mišias atnašaus svečias iš Lietuvos, Kėdainių raj. Šv. Juozapo parapijos klebonas kun. Gintaras Puras. Prieš šv. Mišias kalbėsime Palaimintojo Jurgio Matulaičio litaniją, melsimės už ligonius bei palaimintojo kanonizaciją. Parapijos choro giesmės bus skirtos lietuviškam jaunimui. Po Mišių parapijos salėje – kavutė.

■ **Rugpjūčio 26 d., sekmadienį, Maryknoll** misionierius Tėvas Ed Davis aplankys Palaimintojo Jurgio Matulaičio misiją. Tėvas Davis, daug metų dirbęs kunigu misionieriumi Afrikoje, apsilankymo metu mielai atsakys į klausimus, pasikalbės su žmonėmis, kuriuos domina misionieriška veikla.

■ **2012–2013 metų mokslo metų** atidarymas vyks rugsėjo 8 d. 8:30 val. r. – šv. Mišios Tėvų jėzuitų koplyčioje. Po Mišių Jaunimo centro didžiojoje salėje vyks iškilminga mokslo metų atidarymo šventė. Kviečiame į šventę atvykti ne tik mokinius ir jų tėvelius, bet ir visus, kuriems svarbus lituanistinis švietimas. Čikagos lituanistinei mokyklai reikalingi pradinių klasių mokytojai. Kreiptis į mokyklos direktorę Laimą Apanavičienę tel. 708-296-3192 arba el. paštu: laimaa@hotmail.com

■ **10-tasis Gedimino lituanistinės mokyklos (GLM)** 2012–2013 mokslo metų atidarymas vyks rugsėjo 8 d. nuo 9 val. r. GLM patalpose (St. Andrew Lutheran Church, 10 S. Lake St., Mundelein, IL 60060). 10 val. r. – tėvų ir mokytojų susirinkimai. Pamokos vyks iki 1 val. p. p. Nuo 12 val. p. p. galėsite pasivašinti kavinės „Naujoji Rūta“ lietuvišku maistu. GLM reikalingi: muzikos mokytoja ir mokytoja dirbti su suaugusiais. Tel. pasiteirauti: 847-668-1731; 847-244-4943; el. paštas: aviv2008@att.net

■ **LR generalinis konsulas Čikagoje** praneša, jog šių metų rugsėjo 21 d., penktadienį, nuo 12 val. p. p. iki 1 val. p. p. įvyks 34-asis Taikos dienos minėjimas Daley Plaza aikštėje, Čikagoje, kurio metu bus pagerbtos visos 193 Jungtinių Tautų narės. Lietuvos vėliavą neš Čikagos lietuvių tautodailės instituto pirmininkė bei tautinių šokių kolektyvo „Lėtūnas“ šokėja Audronė Tamulienė.

ISŠ ARTI IR TOLI...

■ **Paplūdimyje prie įlankos (Bay Blvd. ir Reese** sankryža, Lavallette, NJ 08735), kur bus organizuojamos paplūdimio tinklinio varžybos, rugpjūčio 25 d., šeštadienį, kviečiame visus palydėti vasaros. Pradžią 9 val. r. Tai nuostabi vieta pasivažinėti dviračiais, žvejybai, pažaisiti lauko tenisą, puikus paplūdimys su žaidimų aikštele vaikams. Pasilepinus saulės ir vandens voniomis 6 val. v. pakviesime į Estų namus (4 Cross St. and Veterans Hwy., Jackson, NJ 08527), pavakarieniauti, pašokti ir smagiai praleisti laiką. Įėjimas – 10 dol. Tel. pasiteirauti: 732-552-9818 (Dalius).

■ **Portland ir Seattle lietuviai, drauge** su Roslyn paveldo draugija, rugsėjo 1 d. kviečia atvykti į Roslyn („Stonehouse Building, 101 Second St., Roslyn, WA), kur vyks vakaronė „Lithuanian Heritage Night“. Pradžią 5 val. p. p. Daugiau informacijos gausite pas Vilių Žalpi el. paštu: zalpiai999@aol.com

■ **Apreiškimo parapijos tradicinis piknikas** rengiamas rugsėjo 16 d. parapijos apatinėje salėje (259 North 5th St., Brooklyn, NY 11211) ir automobilių stovėjimo aikštelėje. 10 val. r. – lietuviškos šv. Mišios, o po jų visi maloniai kviečiami į parapijos salę tolesnei šventei. Jūsų lauks skanus lietuviškas maistas, gaivinantys gėrimai. Vyks loterija. Muzikantas Stasys Telšinskas linksmins susi-

„Draugo“ iškilminguose pietuose, kurie vyks spalio 28 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Willowbrook Ballroom (8900 S. Archer Ave., Willow Springs, IL 60480)

meninę programą atliks jauna dainininkė Agnė Giedraitytė

Bilieto kaina asmeniui – 60 dol.

Visų laukia gardus maistas ir puiki nuotaika.

Užsakyti vietas galima administracijoje tel. 773-585-9500 arba el. paštu: administracija@draugas.org

Agnė Giedraitytė.
A. Giedraitytės asm. albumo nuotr.

Atminimo Mišias už a. a. buvusį JAV marijonų provincijolą, laikraščio „Draugas“ vyr. redaktorių ir moderatorių kun. dr. Viktorą Rimšėlį rugsėjo 1 d., šeštadienį, 11 val. r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje (6812 S. Wash-tenaw Ave., Chicago, IL 60629) aukos marijonų provincijolas tėvas Kazimierz Chwalek, MIC ir Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos administratorius kun. Jaunius Kelpšas. Mišiose dalyvaus 30 brolių marijonų. Liturgines giesmes atliks Saint Mary Star of the Sea bažnyčios choras bei Giedrė ir Ričardas Sokai. Prisiminimais apie velionį dalinsis Saulius Kuprys, Marija Remienė ir Juozas Polikaitis. Po Mišių visi kviečiami į seselių kazimieriečių namus (2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL 60629). Tel. pasiteirauti: 773-776-4600.

Šiluvos atlaidų Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje 6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL Tvarkaraštis

Rugsėjo 8 d., šeštadienis – 4 val. p. p. – šv. Mišios ir Šiluvos atlaidų pradžia. Švč. Mergelės Marijos Gimimo šventė – meldžiame už gimdytojus, už jaunimą, už jaunus šeimas ir už pakrikštytus kūdikius

Rugsėjo 9 d., sekmadienis – 10:30 val. r. šv. Mišiose melsimės už mūsų parapiją

Rugsėjo 10 d., pirmadienis – 10 val. r. melsimės už Katalikų Bažnyčią

Rugsėjo 11 d., antradienis – 10 val. r. melsimės už Lietuvą

Rugsėjo 12 d., trečiadienis – 10 val. r. melsimės už lietuvius išeivijoje

Rugsėjo 13 d., ketvirtadienis – 10 val. r. melsimės už taiką ir teisingumą pasaulyje

Rugsėjo 14 d., penktadienis – 10 val. r. melsimės už ligonius. Šv. Mišių metu bus teikiamas Ligonių patepimo sakramentas

Rugsėjo 15 d., šeštadienis – 10 val. r. melsimės už jaunimą

Rugsėjo 16 d., sekmadienis 10:30 val. r. – Šiluvos atlaidų procesija ir šv. Mišios, kuriose dalyvaus prelatas Jonas A. Kuzinskas, kun. Rimvydas Adomavičius, kun. Jaunius Kelpšas ir kiti kunigai.

Tautos šventė – melsimės už Čikagos lietuvių organizacijas, kurios vieni-ja tautą. Kviečiame visus aktyviai dalyvauti bendroje maldoje ir Šiluvos atlaidų procesijoje.

Parapijos administratorius kun. Jaunius Kelpšas

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
**6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742**
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
**www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com**

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

„Fotografija – tai mano santykis su gyvenimu. Esu fotografijos studentas, gimęs ir užaugęs Lietuvoje. Mano kaip fotografo sritis – architektūra. Aš labai domiuosi sena bažnytine architektūra, ir noriu įamžinti šį meną nuotraukose. Aplankiau daug bažnyčių Čikagoje ir jos apylinkėse ir noriu viską parodyti projekte ‘Church World’. Mano darbų parodoje galėsite pamatyti bažnytinę architektūrą, kampų ir iliuzijų erdvę. Nuotraukose pamatysite daugelio Čikagos, o taip pat ir keletos Europos bažnyčių architektūros deta- lių.

Kiekviena iš čia rodomų nuotraukų padaryta nuoširdžiai, ir labai tikiuo- si, kad šie vaizdai pasieks ir parodos lankytojų jautriausias sielos kerteles. Toks projektas retai sutinkamas Čikagos muziejuose ar galerijose. Mano tik- slas ateityje yra apkelti kuo daugiau bažnyčių visame pasaulyje ir pateik- ti jų architektūrinį grožį fotografijoje” – kviesdamas į parodą sako Arvydas Zabulionis.

Rugsėjo 7 d., penktadienį, 7 val. v.

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje
6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629

Arvydo Zabulionio fotografijų parodos „Church World“ atidarymas

Paroda tęsis iki spalio 12 d.